

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din
polletno 300 Din
celoletno 600 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istotip, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D, 250, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročniku popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelke in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Redakcija se ne vračajo, nefrankirane
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2030, upravnništvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celoviti
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajeva št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Še enkrat opozarjamo

Italijansko časopisje ima za zunanji svet to dobro stran, da verno odseva mnenje vladajoče stranke o vseh zadevah javnega življenja, naj bo že politika ali kultura ali socialni in gospodarski problemi. V Italiji danes razen enega človeka nihče ne misli z lastno glavo, vsaka samoinicijativa je udušena, vsaka ideja pride v italijanski narod odgoraj. Časopisje je od prvega do zadnjega le posredovalec fašistične ideologije, ki izhaja vsa iz enega samega centra, drugo mnenje od tega pa je izključeno kakor tudi vsaka diskusija. Za diskusije v Italiji ni mesta, kakor je proglasil še pred par tedni brat duceja, gospod Arnaldo Mussolini, ki daje italijanski žurnalistiki dnevna povelja.

Zato pač tudi Hrvati dobro vedo, da je sedanja italijanska časopisna kampanja v prid postulatov hrvatske opozicije naročena iz Rima, naj se vodi z nekoliko finejšimi sredstvi kakor v »Corriere della Sera«, ali pa v tonu onih gospodov, ki so požgali slovenski »Narodni dom« ter odlagajo svojo tozadevno miselnost v znani tržaški kloaki »Popolo di Trieste«. Da so Hrvati od Srbov zatirani, da zaslužijo popolno neodvisnost in svobodo in da imajo v tej stvari na svoji strani plemeniti italijanski narod, ki zastopa rimsko kulturo nasproti bizantinski (kakor beremo v »Milizia fascista«), vse to je geslo, kakor je bilo izdano iz palače Chigi. Ako tedaj hrvatski opozicijski voditelji sami pomagajo italijanskemu časopisju, da to svojo kampanjo opira na njihove lastne izjave, adresirane direktno na italijansko javnost, potem si ni mogoče misliti drugega, kakor da so gg. Maček, Pavelić itd. tako strašno dobrodušni, da v italijanske simpatije res verjamejo in se udajajo misli, da jim bodo le-te simpatije pomagale, da izvojujejo v SHS svoje državnopravne zahteve. Sicer je to zaupanje v čiste misli in nesebične namene fašistične Italije več kot naivno, ker so se pa Hrvati dali v svoji zgodovini na ta način že opetovano prevariti zdaj od Nemcev zdaj od Madjarov, ni izključeno, da njihovi voditelji tudi to pot iz same prostodušnosti, deloma pa Srbom na kljub tiščijo v lastno pogubo, kamor bi brez dvoma zavlekli celo državo, ako voditelj KDK ne sreča še ob pravem času pamet.

Kdor le količkaj pozna Italijo in se zna vmisliti ter včutiti v razpoloženje, ki ga širi tam zlasti zadnje čase fašizem, ne more dvomiti o tem, da se Italija na nekaj pripravlja. Italijanske priprave so resne, fašistovski načrti so dobro premišljeni in propaganda se močnejše dela. Italijanski narod se umetno navdušuje za Hrvate, o naši državi se širi prepričanje, da bo sigurno razpadla, netižno se nade, da je napočil čas, ko bo Italija lahko prevzela vodstvo na Balkanu in ljudje se pripravljajo na žrtve, ki so za tak velik cilj potrebne. Kako daleč so v tem oziru že dospeli, nam kaže izmišljeni intervju z nekim »Hrvatom«, ki ga objavlja 16. t. m. glasilo tržaških fašistov, v katerem se Hrvatom insinuira in obenem sugerira, da se naj odcepijo od Srbije, naslonijo na Italijo, Slovence pa prepustijo njihovi usodi, saj so le-ti tako le največja ovira za nujno potrebno italijansko-hrvatsko kooperacijo na Balkanu in za pravo ureditev jugoslovanskega vprašanja. Najboljše pa bi bilo, tako dovršuje te misli »Popolo di Trieste«, če bi se osvobodena Hrvatska sama postavila pod vrhovno pokroviteljstvo Italije! Obenem pa skuša gospod Grandi skleniti okoli naše države železen obroč, da bi bili, naznatraj popolnoma razcepljeni, tudi odzunaj popolnoma odrezani od Evrope in osamljeni. Zdej seveda je popolnoma razumljiva akcija v Italiji, s katero se tamošnjemu ljudstvu predočuje zgodovinska naloga in dedščina Italije, da si pribori prvenstvo v celem vzhodnem sredemorju in okupira »italijansko« Dalmacijo, da se ne bo treba Hrvatov in Srbom za slučaj ločitve pripraviti, komu pripada... Kaj pa fašizem misli, da naj bi se napravilo s Slovenijo, če bi se razdor med Srbi in Hrvati končal z definitivno ločitvijo, to čivkajo v Italiji že vrabci na strehah.

Spričo tega je vsak razsoden človek v naši državi, naj bo Srb ali Hrvat ali Slovenec, dolžan resno opozoriti gospode voditelje KDK opozicije, naj odločno obrnejo svojo fronto napram frankovskim hujšakom in prenapetostem tudi v radičevskih vrstah, da se naj ne igrajo s ognjem. Imajo pravico boriti se proti vladi, ne smejo pa spravljati v nevarnost najvišjih interesov vseh narodov v tej državni skupnosti. Mi ponovno apeliramo na rodoljubna čustva v vrstah opozicije, da naj ne pustijo pritirati stvari do fatalnega konca.

Še nobene odločitve

Številna posvetovanja politikov — Seja šefov NRS, SLS in JMO — Odločitev v soboto?

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Današnji dan je bil dan posvetovanj. V predsedništvu radikalnega kluba so bile stalne konference med Vukičevićem in člani NRS-kluba. Davidovič pa je prav tako živahno razpravljal s svojimi pristaši, zlasti z ministrom Grolom. Muslimanski klub je imel dopoldne od 11 do 1 sejo, na kateri je minister Spaho poročal o političnem položaju. Ob 6 se je seja nadaljevala. Klub je vzel na znanje poročilo svojega voditelja in mu poveril nalogo, da vodi začetno politiko naprej. Kakšne končne odločitve tudi danes ni bilo. Pri demokratih so mnenja še vedno cepljena. »Pravda« analizira stanje v DS tako-le:

V tem trenutku se nahajajo v DS tri struje. Prva je zato, da izstopi DS iz vlade. Graja slabo delo v vladi in hoče čimprej priti v stik s KDK. V tem pogledu se strinjajo z glavnim odborom NRS in hočejo čimprej dobiti oblast v svoje roke. Druga struja je popolnoma nasprotna prvi

in zahteva, da DS še dalje ostane v vladi in na ta način najbolj koristi demokratskim interesom. V tretji struji so tako zvali srednji pomirljivci s Kosto Timotijevićem na čelu, ki pravijo, da je treba sporazuma med obojnimi skrajnejši in da je treba začeti nekako akcijo, na podlagi katere bi DS stavila vladi ultimatum. Dalje zahtevajo, da se do gotovega roka izpolnijo vse zahteve DS.

Morda politično najvažnejši dogodek današnjega dne je bil sestanek Vukičević-Korošec-Spaho, ki se je vršil ob pol 7 v predsedništvu vlade. Mnogi so bili mnenja, da je sestanek trojice šefov simboličen za bodočo vlado. Seveda so bile samo kombinacije, ker nobeden od šefov ni povedal in ni bilo mogoče zvedeti, o čem so se pogajali.

O splošnem položaju nam je član vlade dejal: »Položaj je negotov.« Drugi politiki so dejali: »Čakajte na soboto.«

Seja finančnega odbora

Proračun v načelu sprejet

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Dopoldne ob pol 10 se je nadaljevala seja finančnega odbora pod predsedništvom Milana Stojadinovića. Prvi je govoril Šečerov (DS). Dalje časa se je bavil s kritiko prejšnjega proračuna. Pri proračunu 1925-26 je znašal presežek okoli 260.000.000 dinarjev, leta 1926-27 40.000.000 Din, naslednje leto se je zaključilo s primanjkljajem. Iz prvih treh razdobj letšnjega proračuna je razvidno, da se dohodki manjšajo. Ne razume, kako so mogli 1924 (PP2) nastati letiški dolgovi, ko je proračun izkazoval presežek. Minister je bil v svojem poročilu iskren. Njegovo stališče je korektnije od stališča prejšnjega ministra Markovića, ker je iskreno naslikal finančno stanje v naši državi. Prvo dobro tega proračuna je to, da se je nehalo z vsemi iluzijami. Vemo, da je gospodarska depresija na vsem svetu, pa tudi pri nas, posebno ker smo kmetijska država. Treba bo nehati s sistemom dnevničarjev, ali jih trajno nastaviti ali odpustiti. Med 113.000 uradnikov je 37.000 dnevničarjev, kar je preveč. V Srbiji je preveč malih vpokojencev. Predlaga, da naj vstopijo v državno službo ali pa izgube pokojnino. V proračunu je prevelika postavka za uradniške nagrade. Treba je za 20 odstotkov znižati. Izjavlja, da bo glasoval za.

Musliman Gavran beg Kapetanović je hvalil predsednika vlade in notranjega ministra, da

je že izboljšal upravo v marsičem. Če proračun še ni povsem dober, se ne more ničesar očitati sedanjim vladi. Današnja vlada je storila za državo veliko dobrega. Iz poročil posameznih ministrov, kakor tudi finančnega ministra, je razvidno, da ima vlada resno voljo, izvajati iskreno in dobro finančno politiko. Zato bo glasoval za.

Ob 12 se je seja prekinila in se je nadaljevala ob 4.

Prvi je govoril dr. Behmen (JMO), ki se je omejil na razmere v Bosni in Hercegovini. Izjavil je, da bo glasoval za.

Poslanec Matejič (DS) je v kratkem govoru poudarjal dobre in slabe strani novega proračuna. Za slabe strani je dejal, ne more nihče reči, da je odgovorna ta vlada, posebno radi pokojnin. To se je godilo pod PP2.

Finančni minister dr. Niko Subotić je izjavil: V proračunu boste našli, da je povečan za 400.000.000 Din, vendar ne v stvarnosti, ker se je v preteklem letu delalo preko proračuna. Dobiček in izdatki za državna podjetja so veliko večji, tako da so stvarni izdatki manjši kakor lani. Dohodki so stvarno ravno tako manjši, celo carinski. Vsa demagogija na račun letošnjega proračuna nima nobene podlage.

Odbor je v načelu sprejel proračun z 22 proti 3 glasovom. Prihodnja seja bo jutri.

Boi za novi šolski zakon

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Odbor za ljudskošolski zakon je nadaljeval sejo. Na dopoldanski seji je sprejel čl. 100 o disciplinarnem redu in oddelek o nameščenju učiteljstva. Vsi člani so se sprejeli brez spremembe. Čl. 104 določa, po kakem kriteriju naj se oddajajo stalna mesta. Tu je odbor sprejel določbo, da se je pri oddajanju stalnih mest ozirati na željo šolskih občin, izraženo po krajnih šolskih odborih.

Važne spremembe so se sprejele za čl. 106. Za prvi razpis v mestih z najvišjimi kulturnimi središči (fakultetami) se morejo potegovati le tisti učitelji, ki imajo najmanj 12 let uspešne učiteljske službe. Za ostala mesta s popolnimi srednjimi in strokovnimi šolami se morejo potegovati učitelji, ki imajo najmanj 9 let uspešne službe. Če bi pri prvem razpisu radi pomanjkanja prošlece ostala mesta prazna, morejo pri drugem razpisu prositi tudi drugi.

Pri čl. 107 je bilo v dosedanjem besedilu določeno, da napravi razpored učiteljstva oblastna komisija, ki jo sestavljajo prosvetna oblast in osrednja komisija iz prosvetnega ministrstva. Po predlogu bi bili člani te prosvetne komisije prosvetni inspektor, oblastni šolski nadzornik, najstarejši ljudski šolski upravitelj na središču oblasti, ena učiteljica, izvoljena iz zbora učiteljev na sedežu oblasti in član oblastnega odbora.

Zastopnik Jugosl. kluba Kremžar je predlagal, naj se kompetenca razporeditve učiteljstva prenese na oblastni šolski odbor, ki naj dobi s tem zakonito možnost, da ga minister pooblasti, da končnoveljavno oddaja tudi stalna mesta do 3. II. kategorije. Zahteval je tudi, da pride v to komisijo za nastavljanje učiteljske tudi zastop-

nik cerkve. O tem predlogu se je razvila živahna debata, na kateri je minister zastopal nekako srednje stališče. Demokrat Cubrovič pa je stal na stališču, da ima pravico sodelovati pri nastavljanju učiteljstva le šolnik.

Sprejet je bil kompromisni predlog, ki se glasi: Razpored učiteljstva določa oblastna komisija, ki je sestavljena iz članov oblastnega šolskega odbora tako-le: prosvetni inspektor, oblastni šolski nadzornik, najstarejši ljudskošolski upravitelj na sedežu oblasti in ena učiteljica, član oblastnega šolskega odbora, katerega izvoli oblastna skupščina v oblastni šolski odbor.

Popoldne se je seja nadaljevala. Sprejeti so bili z malimi izpremembami razni člani. Poslanec Kremžar je stavil več predlogov, o katerih se je razvila daljša debata. Prihodnja seja bo jutri.

Premestitve

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Terezijo Bučinek je prestavljena iz pošte Maribor 1 na Maribor 3; Otilija Kambič iz Rogoške Slatine v Ljubljano; Hilda Vrtovec iz Brežic v Ljubljano; Ana Zorec iz Murske Sobote v Brezno; Rafael Trampuš iz Ljubljane 1 na Ljubljano 2; Ljuba Živko iz Pragerskega v Maribor 1; Pavla Zabukovec iz Ljubljane 2 na Bled.

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Profesor je postal suplent Simon Milavec v Murski Soboti.

Nekvalificirane učne moči bodo odpuščene

Belgrad, 20. dec. (Tel. Slov.) Prosvetni minister bo začel v najkrajšem času zamenjavati neizprašane učne moči, ki so še v službi, s tistimi, ki imajo diplomske izpite.

Zaupni sestanki voditeljev SDS

Po tajnih navodilih so prišli zaupni sestanki voditeljev slovenske SDS z najudanejšimi zaupniki. Namen navodil ko sestankov je eden in isti. Navodila in sestanki naj bi pripravili pristaše slovenske SDS, da bi gladko sprejeli tudi nameravano preorijentacijo slovenske SDS in da bi nakrat obrnili hrbet Zagrebu in Hrvatom. Oficijsko govore voditelji slovenske SDS, da bo nastala potreba take orientacije, če ne bodo radičevci odnehali od skrajnega stališča, ki že ogroža slovensko stvar. Ker je SDS čisto nacionalistična stranka, ne more odobravati politike, ki jo hvali italijanski tisk.

Čeprav so voditelji slovenske SDS z veliko vneto zagovarjali potrebo preorijentacije in skupne poti z g. Davidovičem, pa niti med svojimi najbolj vernimi pristaši niso imeli povsod uspeha. Ponekod, kakor n. pr. v Ribnici, so doživeli celo popoln polom in njih pristaši so striktno zahtevali, da povedo, če so že dosegli sporazum glede upravnega vprašanja s Hrvati in če je tudi v vseh drugih važnejših vprašanjih doseženo v KDK soglasje. In izjavili so dalje, da brezpozorno zahtevajo, da gre SDS skupno s HSS in da odklanjajo nameravano preorijentacijo.

A vodstvo slovenske SDS ve, da mora iz raznih vzrokov, iz idejnih šele v zadnji vrsti, dobiti stik z vlado in Belgradom. In zato hoče izvesti preorijentacijo, zato agitira za njo, a pristaši se upirajo in branijo. Tako se je demagoška politika voditeljev SDS kaznovala nad njimi samimi. Toliko so govorili in kričali ljudem, da ne smejo tiste, ki prihajajo iz Belgrada, niti pogledati, sedaj pa priporočajo z njimi skupno pot. Kar je mogoče izreči slabega o Belgradu, so izrekli in ko so svoje pristaše s takimi vestmi čisto napolnili, pa hočejo, da ti na vse to nakrat zopet pozabijo in obrnejo hrbet KDK. Ko so se voditelji današnje SDS prvič preorijentirali, je še to nekako šlo. Niso bili sicer pristaši nad preorijentacijo bogzna kako navdušeni, ali enkrat je nobenkrat in sprijaznili so se. Med tem pa so se zgodile vedno nove preorientacije in ljudje se jih morajo enkrat naveličati. Vse kaže, da se bodo ravno pri sedaj nameravani kaznovale vse prejšnje, pa čeprav bi bila sedanja idejno najbolj upravičena in tudi materialno najbolj utemeljena.

Toda volivcev ni mogoče tako premetavati ko kako mrtvo stvar. Volivci imajo kljub vsej strankarski udanosti vendarle tudi svoje misli in čutijo že instinktivno, da ni dober voditelj tisti, ki vedno menja svojo politiko. Zato se danes kaznuje omahljiva politika voditeljev SDS nad njimi samimi. S tako vneto so prepričevali svoje pristaše, da pride rešitev le iz Zagreba, dokler jih niso na vse zadnje res prepričali. In ko sedaj ti voditelji vidijo, da rešitev samo iz Zagreba priti ne more in ko hočejo to dopovedati svojim pristašam, so zadeli na gluha ušesa, ker verujejo, njih pristaši še vedno njih prejšnjim besedam.

Tako postaja nemogoča ona plitva politika, ki je živela le od izkoriščanja situacije in od že davno premletega beja proti klerikalnemu lntervnu. Samo tako politiko pa znajo voditelji slovenske SDS in zato je čisto naravno, da ne morejo naprej, ko so prvič pokrenili z novo politiko in hoteli postati celo ideologi. Vse se na svetu kaznuje in tudi le utilitaristična in demagoška politika. To doživljajo sedaj voditelji slovenske SDS in mi ne moremo reči nič drugega, ko: prav je tako!

Nesoglasja med radičevci

Zagreb, 20. dec. (Tel. Slov.) Med radičevci vlada veliko nezadovoljstvo radi dnevnih spopadov med dr. Mačkom in Predavcem, ki so postali taki, da se o njih v Zagrebu javno govori. Ze dolgo je znano, da dr. Maček ne more trpeti navad in dela Predavca. Nerazpoloženje drugega proti drugemu je tako globoko, da dr. Maček in Predavec nikdar skupno ne nastopata. Enakih sprov je mnogo tudi po deželi. Tako se je v Splitu pokrenila akcija, da bi se številni disidenti povrnil v stranko, med drugimi tudi nekateri oblastni poslanci. Ker pa so ti poslanci iz vrst inteligence, so se kmetje temu uprli in jih ne marajo sprejeti v stranko. V Mostarju je te dni prišlo celo do pretepa med najuglednejšimi radičevskimi voditelji. Brat poslanca HSS Preke je javno v gostilni napadel narodnega poslanca Smoljana (HSS), ki ne odobrava politike Preke. Glede posl. Preke se zatrjuje, da bi ta koj, čim bi Ljuba Davidović zapustil četverno koalicio, prestopil k Davidoviču.

Spoznavanje zmaguje

Zagrebski »Obzor« je vsled interviewa g. Paveliča, člana vodstva KDK, v fašistovskem »Corriere della Sera« napisal uvodnik, v katerem prav ostro zavrača italijanske pomoč v našem notranjem sporu. Med drugim pravi »Obzor«:

»Pomoč je mogoče zahtevati samo tam, kjer je ona v skladu z našo temeljno idejo, kjer se hoče nesebično pomagati in kjer nam nikakor ni mogoče škodovati, če se nam že ne koristi. Ali ni mogoče pričakovati pomoči tam, kjer bi bila pomoč neizogibno naša nacionalna in gospodarska propast, ni mogoče je iskati tam, kjer nam mora desetkrat več škodovati ko koristiti. Zato mi vse sirenske glasove iz Rima in Budimpešte s hvaležnostjo odklanjamo in zato bomo čuječe pazili in odkrivali vse one intrige Rima in Pešte, ki hoče ta vsako ceno kaos, da bi v kalnem ribarilu. Moglo bi se nam ugovarjati, da smo v takšni situaciji, da nam je vsaka pomoč dobrodošla... Da to ni res, je najboljši dokaz Albanija in dejstvo, da pred Evropo ne bi bili več borci za svoje pravice, temveč tajni zavzniki fašizma in iredentizma. Zato smatramo, da je vsako italofilstvo in madjarofilstvo depasirano, zlasti še, ko vidimo, kaj dela Italija celo po nettunskih konvencijah.

In glede francoskega in angleškega ter italijanskega tiska je »Obzor« tako-le poučil dr. Mačka, da obstoji med tem tiskom za nas prav veličanska razlika.

»Nekaj drugega pa je, kadar to (da je naša borba pravična) pravijo Francozi in Angleži in nekaj drugega, kadar pravijo to Italijani in Madjari. Francozi in Angleži nam dajo prav in govore to javno, ker mislijo, da bodo tako pomagali ne samo nam Hrvatom, temveč tudi državi. Mislimo celo, da jim je manj za Hrvate, ko za državo... Italijani in Madjari pa nam prepevajo sedaj slavospeve, ko bi pa prestopili Rubikon, potem bi padle maske in Madjari bi zaklicali: Tengere Magyar! Mussolini pa bi poslal fašiste sull'altra sponda (na drug breg Jadrana)!

Iskreno nas vesele »Obzoro« besede, ker dokazujejo, da zmaguje spoznanje in da se ustvarja tako solidna in dobra podlaga za veljaven sporazum.

Božična deklaracija g. Pucelja

Za Božič je napisal g. Pucelj svojim pristajem lep političen božični pozdrav. V tem pozdravu pravi, da za nas Slovence Božič 1918 ni praznik miru in sreče. To pa vsled tega, ker smo se hudo prevarili (namreč g. Pucelj). »Vrgli so (iz Beograda) nekaj laži o bratstvu, osvobojenju itd., mi pa smo vse verjeli (namreč g. Pucelj). Bili smo navdušeni in pluskali, sedaj so nam pa padle luskinе z oči.« (Ali vse?) Nato pa govori g. Pucelj, kako slabo se nam vsem godi in postavlja nato te zahteve: Slovenski narod mora v okviru sedanjih državnih meja doseči svojo samostalnost, svojo lastno državnost in popolno svobodo in neodvisnost. To treba doseči z bojem in s tem naročilom pošilja g. Pucelj svoj božični pozdrav.

Ponosna in prav nič malenkostna ni božična deklaracija g. Pucelja, samo velika škoda je, da se je g. Pucelj toliko let trudil, da je ta deklaracija precej neaktuelna.

G. Pucelj je namreč pred leti tudi že govoril Slovincem, kaj morajo zahtevati. A tedaj mu očitno luskinе še niso padle z oči in zato je takrat govoril čisto drugače. Ko se je namreč rajna Samostojna kmetijska stranka pripravljala za vstop v vlado, je o tem poročal g. Pucelj. Med drugim je dopovedoval, da je razumljivo, če zahteva Pašič, da vstopi SKS v vlado in tako vsemu svetu pove, da krije vidovdanske ustave s svojim imenom. In nato je dejal g. Pucelj: »Vprašanje je sedaj, ali naj z ozirom na čistost ideje še dalje odlašamo z vstopom v vlado ali pa naj skušamo z vstopom doseči važne gospodarske koncesije.« — Mesto borbe se je takrat odločil g. Pucelj za oportunitizem in je ostal v vladi, čeprav je večina onih važnih gospodarskih koncesij ostala na papirju.

G. Pucelj seveda pravi, da je to drugače, ker takrat je imel še luskinе na očeh, danes pa je brez njih. Vse lepo, samo kdo jamči, da ni dobil danes novih? Pred leti je gledal g. Pucelj na politiko skozi belgrijska očala, danes gleda skozi zagrebska, kdaj pa bo že pričel gledati skozi slovenska? A baš to je najbolj važno!

Pa tudi pozneje je imel g. Pucelj še večkrat priliko misliti na uresničenje svoje božične deklaracije, toda imel je očitno še vedno luskinе pred očmi, ker je bil pristaš politike droblin. In kako je pravzaprav danes? G. Pucelj hodi n. pr. še vedno na shode skupaj z dr. Kramerjem, ki pa po naših informacijah še dolgo ni za božično g. Pucelja.

Kako je torej stvar? Ali morda g. Kramerju še niso padle luskinе z oči? Ali pa jih je še nekaj ostalo g. Pucelju? Kako je pravzaprav z luskinami na očeh voditeljev KDK?

Neuspeh Grndića

Carigrad, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Italijanski državni podtarnik Grandić se v soboto vrne domov. Oficialni komuniké o razgovoru z zunanjim ministrom Teflik Ruždi bejem navaja, da se je pri medsebojni izmenjavi misli ugotovilo, da so medsebojni odnosi popolnoma odkritosrčni na temelju popolnega razumevanja interesov obeh držav.

Afganistan proti kralju

Cestni boji v Kabulu

London, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Med četami, ki so ostale zveste kralju Amanulahu, in med vstaki divjajo v Kabulu po cestah hudi boji. Vstake čete so napadle in ogrožajo afganistanskega zunanjega in finančnega ministra. Ujeli so oba, finančnega ministra ustrelili, zunanjega ministra pa pridržali kot talca. Vojnega ministra oblegajo v ulici Ela Labat.

Potek bolezni angleškega kralja

London, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Telesni zdravniki angleškega kralja so v strokovnih listih obširno popisali dosedanj potek kraljeve bolezni, da preprečijo paniko, ki se je pojavila ob začetku radi ponovnega poslabšanja bolezni. Bolezen se je začela s splošno infekcijo, z lahkim kašljanjem in majhnim vročjem prsne mrene. V krvi so zdravniki ugotovili streptokoke. Vročila se je zvišala. Vnetje reberne mrene se je razširilo tudi na prsno prepono. V drugi fazi bolezni se je javljalo rastoče splošno zastrupljenje krvi z deliriji, izčrpanostjo, akutno srčno slabostjo in težkim dihanjem. V tretji fazi je mrzlica, zastrupljenje krvi in omotica ponehaval, vnetje pa se je lokaliziralo. Kri je bila brez bakterij. Dne 8. decembra je vročina hitro zrasla. Med desnim pljučnim vršičkom in prsno prepono se je napravil absces, v katerem so se zbirali streptokoki, ki so bili prej v krvi, na kar se je 12. decembra izvršila operacija. Počasno napredovanje sedanjega boljšanja bolezni je pripisovati zmanjšanju vitalnosti, opešanju bolnika in naravi infekcije. Nevarne faze bolezni pa so izginile in zdravje se utrjuje.

Briand žestita Boliviji in Paragvaju

Pariz, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Briand je vladama Bolivije in Paragvaja brzojavno čestital k sklepu, da sprejmeta posredovanje. Poluradni komuniké javlja, da je vloga Društva narodov kot posredovalca za mir končana. Brzojavni stroški Društva narodov za interвенje se cenijo na 145.000 švic. frankov, to je 25.000 frankov več kakor plačata obe državi članarine.

Francija plača več ko prejme reparacij

Pariz, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Po proračunskem poročilu v senatu, katero je podal Drummond, prejme Francija prihodnje leto iz nemških plačil po Dawesovem načrtu 1 milijardo v gotovini, 1,2 milijarde pa z dobavami. Drummond primerja ta plačila z onimi, ki jih bo morala Francija od l. 1930 dalje v polni meri vračati Ameriki z zneskom 1 milijarde, Angliji pa z zneskom 1,25 milijard. Razen tega potrebuje Francija za izravnavo svojega letnega proračuna 1 milijardo več prejemkov.

Čičerinova akcija

Berlin, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Čičerin se bo 28. decembra vrnil v Moskvo. Njegovo zdravje se je zelo popravilo. Na povratku v Moskvo bo ostal dva dni v Berlinu, kjer se bo sestal z dr. Stresemannom.

Varšava, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Čuje se, da se bo Čičerin za nekoliko časa ustavil tudi v Varšavi. Ni izključeno, da ne bi prišlo do sestanka s poljskim zunanjim ministrom Zaleskim, vendar pa o tem ni znanega nič pozitivnega.

Finančna afera

Paris, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Glavni urednik »Gazette du Franc« Adolphe, kateremu se je sporočilo, da ga bodo aretirali takoj, ko ozdravi od srčne bolezni, skuša z razkritji obremeniti visoka uradna mesta. Ko mu je gospa Hanau ponudila vodstvo lista, je na Quai d'Orsay dobil zadovoljiva poročila. — Briand in Poincaré sta mu za »Gazette« izročila lastnoročno pisane izjave, na finančni del lista pa ni imel vpliva. Quai d'Orsay pa trdi, da ni imel nobenega povoda, dati zahtevana pojasnila. Ravnatelj lista »Quotidien« Dumay, ki se je nastanil v nekem pariškem hotelu, je bilo naročeno, da ostane na razpolago oblastem, ker bi bil sicer aretiran. — »Action Française« piše, da je Poincaré v trirurnem razgovoru priporočal poljedelskemu ministru Hennessyju, glavnemu delničarju »Quotidien« demisijo. Policija je s pendreki preprečila novo demonstracijo rojalističnih studentov proti Hennessyju.

Lubezenska drama Jugoslovana v Nemčiji

Darmstadt, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Neki mlad Jugoslovian Stojkov je z dvema streloma ubil ženo kavarnarja Krafta, potem pa sam sebe ustrelil v glavo in se hudo ranil. Stojkov je bil natakav v neki sosedni gostilni in je imel razmerje z ženo kavarnarja. Dejanje je storil najbrže iz ljubosumnosti ali pa radi zavrnjene ljubezni.

London, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Poročevalec lista »Daily Mail« v Bombaju poroča, da so pomirljiva poročila afganistanskih poslanikov v inozemstvu čisto izmišljena. Vsa dežela razen nekega južnega okraja in največji del vojske, ki šteje 35.000 mož, je med uporniki. Vstaki se od vseh strani koncentrirajo proti Kabulu. Kralj je izdal na narod oklice, da ustanovi milico.

Stevilne eksplozije plina v Londonu

London, 20. dec. (Tel. »Slov.«) V eni najvažnejših trgovskih ulic Londona Oxford Street je danes neki brzojavni delavec pred poštnim poslopjem Westcentrum tako nerodno delal s kisikovim plamenom, da je prežgal več glavnih plinovih vodov, radi česar je sredi Londona nastala cela vrsta neprestanih eksplozij, ki so metale kvišku težke granitne kamne, prevračale vozove in je plamen iz poškodovanih plinovih cevi švigal do 5 m visoko. V bližini je nastal požar v neki filmski tovarni, ki je popolnoma pogorela. Poškodovanih je bilo 17 oseb. K sreči so se začele eksplozije zjutraj pred začetkom poslovnih ur, ko ceste še niso bile obljudene. Policija je takoj v širnem krogu zaprla vso okolico in dovolila prehod samo onim, ki so se izkazali, da imajo tam opravke, nihče pa ni smel kaditi cigaret ali pipe. Radi eksplozij so bile v okolici razbite vse šipe in ves promet v City je bil oviran. V okoliških ulicah so se na kilometre daleč nabirale nepregledne vrste vozil. Poškodovane so tudi brzojavne in telefonske napeljave. Škoda znaša več stotisoč funtov šterlingov.

Brat Litvinova aretiran vsled noneverbe

Pariz, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Radi zlorabe svojega uradnega stališča že dva meseca zasledujejo oblasti brata ruskega ljudskega komisarja Litvinova, ki je kot nameščene ruske trgovske delegacije v Parizu izstavil menice za 200.000 frankov, ki niso bile izplačane. Ko so ga oblasti hotele aretirati, se je odpeljal v Švico. Pred par dnevi se je vrnil v Pariz, kjer je bil danes aretiran.

Po sklepu direktorija fašistovskega tiska bo na podlagi delavske karte stan novinarjev kot označba poklica zakonito zavarovan.

Nove katastrske uprave

Belgrad, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je v »Službenih novinah« izšla uredba o ureditvi položaja in razvrstitvi uradništva finančne stroke. Po tej uredbi se spreminjajo službeni naslovi v vseh panogah te stroke. V isti številki »Službenih novine« je objavljena odločba finančnega ministra, po kateri se bodo 1. 1. 1929 ustanovile nove katastrske uprave. V območju ljubljanskega finančnega ravnateljstva se ustanovi deset katastrskih uprav: 1. Ljubljana za Ljubljano-mesto in okolico, Litijo, Kamnik in Logatec, 2. Novo mesto za Novo mesto in Črnomelj, 3. Kranj za Kranj, Radovljico in Škofjo Loko, 4. Kočevje, 5. Brežice za Brežice in Krško, 6. Celje za Celje, Laško, Korošice in Šmarje pri Jelšah, 7. Slovenjgradec za Slovenjgradec, Prevalje in Gornji grad, 8. Maribor za Maribor in Slovensko Bistrico, 9. Ptuj za Ptuj in Ljutomer, 10. Murska Sobota za Mursko Soboto in Dolenjo Lendavo.

Invalidine nakazane

Belgrad, 20. dec. (Tel. »Slov.«) Finančni minister je nakazal ministru za socialno politiko 195 milijonov, da izplača zastale invalidnine. Ministrstvo za soc. politiko je že zbralo od vseh finančnih uprav in davčnih oblastev izkaze, koliko znašajo njihove tozadevne zahteve. Več oblasti je te izkaze že odposlalo. Od 21. decembra naprej bodo finančne uprave izplačevale invalidnine.

O bratovskih skladnicah. Nekatere organizacije iz Slovenije pošiljajo na predsedništvo vlade in Jugoslov. kluba vloge radi novega pravilnika o bratovskih skladnicah za rudarje. Vsem tistim, ki na shodih agitirajo s tem pravilnikom, kakor da bi bil pravilnik že gotov, povemo sledeče: Pravilnik o bratovskih skladnicah je bil izdelan v gozdarsko-rudarskem ministru na podlagi znanega Obersnelovega načrta. Ker ta pravilnik ni v popolnem soglasju z interesi rudarjev, posebno ne v Sloveniji, je Jugoslovanski klub po svojem zastopniku zahteval spremembe, katere je ministrstvo deloma sprejelo. Jugoslovanski klub pa ponovno zahteva sprejetje vseh svojih predlogov. Ta pravilnik mora priti pred ministrski svet. Že zdaj je mnogo boljši, kakor je bil prejšnji. To bode različnim gospodom, tudi g. dr. Kramerju in g. dr. Bohinju, ki dobro veste za stanje in položaj, v Trbovljah pa drugače govorita.

Novosadska vremenska napoved: Oblačno, sneg.

Dunajska vremenska napoved: Na severozapadnem delu Alp nekoliko topleje, drugod pa še mrzlo vreme in bolj oblačno.

Po krščanskem svetu

Mednarodni institut za vzgojne filme so 6. nov. otvorili v Frascati pri Rimu v navzočnosti kralja Vitt. Emanuela III. in vlade in zastopnika Društva narodov. Ta institut je nastanjen v vili Falconieri. Namen te institucije je, proizvajati filme tehnične in znanstvene vsebine, ekonomske in moralne vsebine v smislu pacifiistične ideje med narodi.

Na gregorijanski univerzi v Rimu se je s 15. novembrom začel tečaj o religiozni kulturi. Kot poseben predmet se obravnava vprašanje »Katoliške akcije« in »Krščanskega apostolata«.

Napoved nove enciklike. Italijanski listi prinašajo posameznosti o novi encikliki, ki bo kmalu izšla. Enciklika bo obravnovala stališče cerkve glede razmerja med vladami in krščansko moralno. Enciklika ne bo polemična, ampak bo načelnega značaja.

Ukrajinski cerkveni sabor. Oktobra t. l. se je zaključilo v Harkovu delovanje pravoslavne ukrajinskega sabora, ki je privabil tisoče duhovnikov z dežele. Oblasti so seveda istočasno sklicale kongres brezbožnikov, ki pa je žalostno propadel, dočim je vsa javnost z napetim zanimanjem opazovala cerkvena zborovanja. Po tromesečnem delovanju je zdaj izdelal v saboru izvoljeni odbor sledeče načrte: legalizacijo sedanjega omrežja Zveze kristjanskih bratov in sesira, župniške ljudske šole, znižanje starostne meje za članstvo pri župniji do 18 let. V imenu sabora je naprosil odbor vlade že zdaj, naj dovoli neobvezno predavanje veronauka v solah I. in II. stopnje (t. j. vstevši gimnazije in sorodne zavode). Moskovski tisk je ves divji napram popustljivosti ukrajinske vlade: v Kijevu deluje namreč pravoslavna bogoslovna akademija, ki je znatno pomnožila število duhovnikov ter izhaja na Ukrajini 11 verskih mesečnikov ali tednikov! Moskovska »Izvestija« pišejo, da je sicer Ukrajina avtonomna, a vendar bi morala prepovedati »popovsko izobraževanje vsaj za one dijake, ki odpovedajo prihajajo v Kijev, čeprav niso ukrajinskega pokolenja.

»Strastnoj monastir«. Moskovski mestni svet, ki je podrl, kljub ugovorom urada za varstvo spomenikov, več starinskih cerkva, češ da ovirajo regulacijske načrte, je zdaj sklenil uničiti Strastnoj monastir (ženski samostan Kristusovega trpljenja sredi Moskve ob križišču Tverske ulice in dvoredov, znano poslopje iz XVII. stoletja). Izročeno bo baje državnemu arhivu kot skladišče za listine. Poslopju so takoj pričeli »jemati versko zunanost«. Vpričo ogromne mrke množice so spuščali starinske zvonove, ki so takoj romali v plavž. Največji izmed njih, ki tehtal nad dve tona, se je srgal in se udrl skoro dva metra globoko v tla, kar je naredilo globok vtis na vse navzoče.

Ruski božič. V znamenju ostrega pohi-pnja verska je odpovedala letos vlada božične praznike in zato prenesla zimske šolske počitnice na drugo polovico januarja. Vendar je izzval ta odlok ogorčene proteste tudi med šolsko komunistično omladino, in je vlada »začasno« letos preklicala odredbo. Najbolj smešno je, da kažejo državne prodajalne v Moskvi kljub »božični vojski« navadno praznično lice, in se vidijo v izložbah »Moskovskega trgca«, Državnega univerzalnega magazina in dr. sijajno okrašena božična drevesa.

Petrograjski letak. Pred božičnimi prazniki so sedaj posute petrograjske ulice z neštevilom lepo nastanjenih letakov in sinjih ovitkih z napisom »V roke slehernemu kristjanu«. Oblasti niso mogle zapleniti desetstotice teh letakov, in zato smo tudi mi v »snuju navesti njegovo vsebino, ki je značilna za napeto rusko življenje:

»Naj slišijo moj glas...

Kristjani, prišel sem v to mesto, da zberem pod svoje perlo svojo dečo, katere duše hoče uničiti antikrist, knez vaše države. Vsak od vas pozna od rojstva razliko med Kristusom in Antikristom, ki vas zdaj obvlada v človeški podobi. Poslušajte kakor poslušate glas lastne vesti! Antikrist po svoji hudobni naravi vas je učil in uči po gnusnem tisku in svojih pristajih: vednemu sovraštvu, nasilstvu, bratoumorstvu, spolnemu vohunstvu, judesvenemu izdajalstvu, skrunjenju očeovske vere, in drugi zopernosti. Antikristov cilj je oslepariti čim več ljudi, ubiti človeško dušo, jo okužiti z mržnjo do Boga, človeka, vsega lepega in svetega, da ujame čim več žrtev in s tem stori bolečine neskončni božji ljubezni.

Kristus pa, Človekov sin, hoče izpolniti voljo Svojega ljubljenege očeta in zato, po prihod v vaše mesto, pozivam vas, brajle in sestre:

1. da popravite z junaškim samozatejevanjem svoj smrtni greh: popustitev svetoskrupskemu razdejajanju.

2. Kristusov nauk je antikristovemu nasproten. Zato morate napeti dobro voljo, da posije zopet v vaši duši Odrčenikova sveta luč, najkrajše na zemlji. Takrat, ko to storite, uničil bom z oblastjo, ki mi jo je naklonil Gospod, vse nasilstvo, in ne bo pri vas nesreč, umorov ter ponižanosti.

3. Predlagam takoj vsem, ki so uslužbeni pri rdeči vojski in pornariji, naj se zedinijo v kristjanske skupine. Odlomite vredvsem s čelad in povod satanov znak, peterokrako zvezdo, ter namesto nje pridrite Kristusov znak — modri križ. Kristusova vojska, ki naj postane meč v kristjanski desnici, mora napovedati smrtni boj antikristovim služabnikom, uničiti njih gnusno, podlo literaturo, odpraviti vsa brezbožna početila (protivarske, svečokrunske muzeje, kjer so zasmešnovalno razstavljeni čudodelni ostanki velikih božjih izvoljencev-svetnikov) in dr. Dvanajsta je ura, in samo na ta način lahko omilite božjo pravično jezo ter rešite svoje mesto, otroke pa grozne duhovne pogibelji.

Sin Človekov.

Ljubljanski oblastni odbor za naše šole

Dolgo let slovenski davkoplačevalec ni imel druge pravice, kakor to, da je plačeval letno ogromne milijone v blagajne nenasitnega centralizma. Gospodarsko je propadel. Slovenska ljudska stranka je ob nasprotovanju vseh drugih slovenskih strank vodila neizprosni boj za gospodarsko povzdigo slovenskega ljudstva. Prvo stopnjo tega boja je že izvojevala s tem, da je oživila delovanje oblastnih samouprav. Blagodejni vplivi tega dela se poznajo skrovno v sleherni slovenski občini.

Omejimo se danes le na šolstvo. Vsakdo je prepričan, da je čim temeljitejša šolska izobrazba danes nujno potrebna. Vemo pa tudi, da gospodarsko šibke občine, ki šol najbolj potrebujejo, ne zmorejo ogromnih bremen, ki jim jih nalaga vzdrževanje, razširjanje in graditev šol. Oblastni odbor je tem občinam prišel na pomoč z izdatnimi denarnimi podporami. Drugič v enem letu že romajo težki stotisočaki po deželi, ki bodo omogočili cel vrsti občin, da si zgrade primerna šolska poslopja in tako omogočijo svojim najmlajšim čim popolnejšo mero izobrazbe.

To delo oblastnega odbora zasluži polno mero priznanja in hvaležnosti. To delo pa je tudi težko in dolgočasno! Igrača je bedaku zažgati hišo, ogromnega dela in žrtve pa je treba, da se na razvalino postavi nova stavba.

Upati smemo, da bo plodonosno delo oblastnega odbora polagoma zacelilo rane, ki jih je našemu narodu zasedal centralizem, katerega so pomagali izglasovati naši SDS in SKS naprednjaki.

Na seji, dne 19. decembra je ljubljanski oblastni odbor razdelil sledeče podpore:

Krajevnim šolskim odborom: na Blejski Dobravi za novo šolsko poslopje 20.000 Din; na Dolenji Brigi za novo šolsko poslopje 20.000 Din; v Krvavi peči za novo šol. posl. 20.000 Din; v Motniku za novo šolo 20.000 Din; v Mrzli vasi za novo šolo 30.000 Din; v Oslinici za šol. posl. 10.000 Din; v Reichenau za novo šolo 20.000 Din; v Semiču za šol. posl. 50.000 Din; v Škocijanu pri Turjaku za novo šol. posl. 10.000 Din; v Brezju, občina Dobrova za šolo 20.000 Din; v Sovodnju, občina Oslica za novo šol. posl. 50.000 Din; v Selih pri Kamniku za novo šolo 30.000 Din; na Vranji peči za preureditev šolskih prostorov 30.000 Din; v Blagovici za prireditel šol. prost. 15.000 Din; v Drašičih za prireditel šol. prostorov 10.000 Din; v Rajhenburgu za popravilo šole 22.000 Din; v St. Petru pri Novem mestu za popravilo šole 30.000 Din; v Velikem Podlogu za popravilo šole 10.000 Din; v Cerkljah ob Krki za popravilo šole 5000 Din; na Trebeljnem 10.000 Din; na Rudniku pri Ljubljani za nadzidavo šol. poslopja 10.000 Din; v St. Vidu n. Cerkljico za popravilo šole 40.000 Din; v Kropi za popravilo šole 5000 Din; v Zlatem polju za šolo 10.000 Din; v St. Rupertu na Dolenjskem 10.000 Din; v Dol. Podgori za šolski vodnjak 1500 Din; v Ihanu za šol. vodnjak 1000 Din; v Mokronogu za šolski vodnjak 1000 Din; v Podbrezju za šolski vodnjak 3000 Din; v Prežganju za šolski vodnjak 1000 Din; v Pišecah za šolski vodnjak 1500 Din; v Reki nad Laškim za šolski vodnjak 1500 Din; v Sromljah pri Brežicah 2000 Din; v Lešah za vrtno ograjo 2000 Din; v Logu za vrtno ograjo 10.000 Din; v Naklem za vrtno ograjo 5000 Din; v Škocijanu pri Mokronogu za vrtno ograjo 4000 Din; v Nevljah za vrtno ograjo 3000 Din; v Ambrusu za napeljavo elektrike v šoli 1250 Din; v Črneči vasi za škarpo in streho 3000 Din; v Hlinjah za dohod k šoli 2500 Din; pri Sv. Križu pri Kostanjevici za šolske namene 1000 Din; v Trzinu za šolsko drvarnico 2000 Din; v Predvoru za šolsko drvarnico 2000 Din; v St. Jerneju na Dolenjskem za šolske namene 5000 Din; v Dobovi 10.000 Din; v Smlednici za šolo in vrtno ograjo 3000 Din.

Občinam: Zmince za šolo v Gabrku 30.000 Din; Stari trg za šolo na Gornjem Jezeru 50.000 Din; Medvode za novo šolo v Preski 30.000 Din; Rovte za šolo v Rovtah 50.000; Dolnja vas pri Ribnici za prireditel šolskih prostorov 5000 Din; Volčji potok za popravilo šole v Radomljah 10.000 Din; Brezovica za šolo v Notranjih gorah 10.000 Din; Lichtenovnemu zavodu v Ljubljani za šolo 10.000 Din.

Božična darila

Velika izbira: svile, pliša, volnenega blaga, baržuna, barhentna, šifona itd. pri

JOSIP ŠLIBAR, LJUBLJANA

Stari trg št. 21 (poleg Zalaznika).

Mohorjani v Zagrebu

Koliko je Slovencev v Zagrebu, je težko reči. Vsekako jih je znatno nad 19.000; morebiti imajo prav celo tisti, ki trdijo, da jih je okroglo 20.000. Koliko jih je pa od teh v Mohorjevi družbi? Če bi vzeli za merilo Slovenijo, kjer je v Mohorjevi družbi včlanjenega okroglo 4 odstotke vsega prebivalstva, bi sklepali, da mora imeti Mohorjeva družba v Zagrebu od 400 do 800 udov, kakor pa računamo število tamošnjih Slovencev. Sedaj pa pogledimo v Koledar za 1929, koliko jih je v resnici. Tu pa beremo skromno številce 43 Mohorjanov, torej toliko, kolikor jih ima kakšna manjša župnija na deželi, ki šteje nekaj stotin duš. V Zagrebu je torej Mohorjanov najmanj desetkrat premalo! Slovenci, ki se naselijo v Zagrebu, izgubljajo torej stik s domovino, predvsem stik s kulturnimi vrednotami domovine. Ali dobe za to enakovredno nadomestilo? Premnogi gotovo ne, vsaj v prvih letih preselitve ne. In velika škoda je, da tako izgubljajo zagrebški Slovenci dostikrat stik s tistimi kulturnimi vrednotami domovine, ki so jim morebiti sploh omogočile, da so se mogli uspešno uveljaviti po svetu. Po svetu jih je priporočala dediščina dobre slovenske domače hiše: vernost in njeni hčerki: poštenost in delavnost. Mohorjeva družba, ta velika vzgojiteljica našega naroda, je v njih gojila in čuvala to dediščino. Ali ni škoda, če izgubljajo naši izseljenci v tako silni meri stik s svojo prijateljico?

A tarnanje nič ne pomaga — vprašajmo se rajši, kaj bi bilo treba storiti, da bo v bodoče — morebiti že naslednje leto — drugače. Tu je predvsem gotovo, da je uspeh Mohorjeve družbe v obilni meri odvisen od delavnosti poverjenikov. Koledar Mohorjeve družbe izkazuje v Zagrebu dva poverjenika lajka. Čast jima! Jasno pa je, da dva poverjenika ne moreta biti niti od daleč kos velikemu številu zagrebških Slovencev, raztresenih po vsem mestu in okolici. Ali ni v Zagrebu nobenega slovenskega duhovnika, ki ima največ stika s Slovenci in bi mogel pomagati pri poverjeništvu? Zeleti bi bilo tudi, da bi prevzeli v posameznih zagrebških župnijah poverjeništvu tudi domači duhovniki. Lep zgled v tem oziru nudi n. pr. Belgrad. Tam je kmalu po prevratu prevzel poverjeništvu Mohorjeve družbe kat. župnik Hrvat Wagner in se je briga za slovenske Mohorjane, dokler ni prišel v Belgrad prvi stalni slovenski duhovnik. In posledica? Belgrad ima danes 85 Mohorjanov, skoro še enkrat toliko kakor Zagreb, dasi šteje Belgrad neprimerno manj Slovencev nego Zagreb.

Obračamo se dalje na naše slovenske akademike v Zagrebu. Tam imamo kat. akad. društvo Danico. Ali nimajo Daničarji stika z ostalimi Slovenci? Gotovo! Naj prevzamemo poverjeništvu!

Med zagrebškimi Mohorjani so imenovane v Koledarju tudi sestre milosrdnice. Kakor znano, je med njimi zelo mnogo Slovenk. Ali bi ne mogel prevzeti poverjeništvu tudi njihov samostan?

Kdor želi postati poverjenik, naj se obrne po potrebne tiskovine na Mohorjevo družbo v Celju.

Pripominjamo še, da se naroča na Mohorjeve knjige lahko tudi vsak posameznik neposredno pri Mohorjevi družbi v Celju. Pošljejo naj tja 20 Din za knjige in 9 Din za odpravnino in poštino.

Mohorjeva družba ima vse pogoje, da se razvije do take razširjenosti, da bo njen Koledar nudil sliko vseh krajev, koder bivajo Slovenci (izvzemši seveda Italijo). Mohorjev Koledar bi vsako leto kazal, kod povsod so raztreseni udje našega narodnega telesa. Kadar bi od časa do časa izšel imenik vseh Mohorjanov, bi bilo za marsikoga (zlasti za obrtnike, gostilničarje itd.) tudi v gmoletnem oziru koristno, če bi bil pri Družbi: Koledar bi bil velik adresar vseh Slovencev, ki bi ga človek vzel v roke posebno tedaj, kadar bi potoval iz Slovenije.

črn je in njegovo oko je nepremično in krvavo; ostri in beli zobje se mu svetijo iz gobca. Strašen je. In potem počiva sredi pastetnega mesa in med raznimi vrstami se'anin, tako da je videti še strašnejši. Sicer je vsem znano, da on ni napravil tega klanja, toda on tam vlada. Okrutna žival je mesarjev pes. Zato je tudi Frédéric že, ko je psa od daleč zagledal na pragu, pobral velik kamen kakor to delajo drugi ljudje, katere je videl, da so se tako oborožili proti popadljivim psom, in je nato stopal dalje tesno ob zidu, ki je stal nasproti mesarjevi hiši.

Tudi danes je naredil prav tako. Louison pa se je norčevala iz njega.

Ni ga zbadala s strupenim govorenjem, na katerega se običajno še bolj strupeno odgovarja. Ne, ničesar mu ni rekla: samo peti ni prenehala. Toda izpremenila je glas in začela je peti s tako porogljivim zvokom, da je Frédéric zalila rdečica do ušes. Tedaj se je porodil v njegovi mali glavi velik sklep. Spoznal je namreč, da se mora bati sramote mnogo bolj kakor nevarnosti.

Zato je, ko je odhajal iz šole in zopet moral iti mimo mesarjevega psa, stopal ponosno mimo začudene živali.

Zgodovina pristavlja, da se je pri tem s krajem očesa oziral na Louison, če ga vidi. Zakaj resnica je, kar nekdo trdi, da bi bili možje mnogo manj pogumni, če ne bi bilo na svetu gospa in gospodičen.

Kaj je novega

Koledar

Petek, 21. decembra. Tomaž. — Jutri: pričetek zime.

Osebnosti

★ V naše državljanstvo je sprejet Ludovik Halbwirth, uradnik iz Maribora.

★ **Napredovanja rezervnih častnikov.** Napredovali so v pehoti števili od 10. marca 1924 v čin kapetana II. razr. poročnik Mirko Vrt, Ernest Cunder, Vladimir Pfeifer in Ignacij Mlačnik; v čin poročnika podporoč.: David Levi, Kamilo Schwarz, Bogdan Eichler, Marcel Gruden, Mirko Boltenk in Ivo Kerenčič; v topništvo v čin kapetana II. razr. poročnika Jožef Šrodis in Miroslav Frank; v čin poročnika podporočnika Ljudevit Freundlich in Slavko Horvat; v san. stroki v čin kop. II. razr. poročnik dr. Martin Majcen; števili od 23. marca 1925 v pehoti v čin poročnika podporočnika Matija Briški in Lavoslav Dmrovič; v veterinarski stroki v čin kap. I. razr. kapetan II. razr. Josip Straus; števili od 21. maja 1926 v pehoti v čin kap. I. razr. kap. II. razr. Ivo Ključki; v čin kap. II. razr. por. Peter Lopušina; v čin poročnika podporočnika Josip Brigmanti in Martin Selak; v san. stroki v čin lekarniškega kap. I. razr. kapitan II. razr. Vladimir Mihel; v pehoti v čin kap. II. razr. poročnik Ivan Marucl; v čin poročnika podporočnika Alojz Franc; v san. stroki v čin lekarniškega kap. II. razr. poročnik Milan Grozaj; števili od 17. decembra 1926 v pehoti v čin kap. II. r. poročnik Milorad Kozjak; v čin poročnika podporočnika Mihael Schneider in Albert Tschinkel; v san. stroki v čin. san. polkovnika major dr. Vladimir Stanjek; v čin san. kap. II. r. poročnik dr. Herman Gros; števili od 1. marca 1927 v pehoti v čin poročnika podporočnika Peter Bančar in Nikolaj Prestor; števili od 17. decembra 1927 v pehoti v čin kap. I. r. kapetan II. r. Josip Burghard, Friderik Lahovnj, Josip Valentič, Ivan Kranc, Ivan Potočnik, Viktor Hren, Norbert Pečak, Ante Volf, Alfred Gajer, Ljudevit Herhin, Bogdan Petelin, Mirko Mandič, Ivan Primožič, Rajko Predanovič, Rado Pavlič, Anton Širk, Robert Matulič, Stepan Kremer in Emil Latas; v čin poročnika podporočnika Vojislav Ipavec, Ladislav Tambač, Dragotin Sekanin, Ernest Jungvrt, Franjo Rajski; v topništvo v čin kap. I. r. kapetan III. r. dr. Adolf Cuvaj, Caston Uiman, Josip Planinc, dr. Pavel Mergentaler, Franjo Brezar, Bela Weis in Vinko Bezenbacher; v inž. stroki v čin kap. I. r. kap. II. r. Dragotin Tomak; v čin poročnika podporočnika Lavoslav Reichl; v ekonomski stroki v čin admin. kap. I. r. kap. II. r. Maks Bauer; v san. stroki v čin san. kap. II. r. poročnik dr. Albert Trtnik; v čin lekarniškega kap. II. r. poročnik Vilim Keršbaum; v vet. stroki v čin kap. II. r. poročnika Ladislav Fidrme in Ivo Kenda; števili od 28. junija 1928 v pehoti v čin kap. I. r. kap. II. r. Adalbert Smrekar; v čin kap. II. r. poročnik Alojzij Vehovec, Valentin Brenc, Janko Košmerl, Mirko Gruden, Dragotin Gaševič, Bogomir Mesojec, Josip Hofman, Miroslav Ježič, Janko Sprajcar, Vekoslav Erjavce, Ivan Budina, Srečko Brodar, Pavel Vrbič, Peter Jereb, Dragutin Gros, Dominik Cerjak, Peter Glažar, Mirko Kežar, Ivan Samec, Branko Lileg, Ivan Kastelic, Leo Roter, Maks Kovaleč, Matija Absee, Dragotin Muk, Ivan Šoril, Josip Morkušič, Vladimir Janžec, dr. Vinko Rapotec, Ivan Steblovič, Stanko Lenarčič, Joško Ažman, Ivan Kavce, Josip Milčević, Fran Vilovič, Anton Gnidovec, Ivan Peršuh, Mihael Vrabec, Vekoslav Gobec, Adolf Nelken, Oton Miler-Miljevič, Hubert Strauh, dr. Valter Alberti, Mate Horvat, Velimir Polak, Ivan Gliha, Janko Ponebšek, Stanislav Palonc; v čin poročnika podporočnika Nikola Drobniak, Ladislav Sidon, Josip Majce, Elemer Kolarš, Franjo Rupnik in Ivan Petrovič. — Nadaljevanje sledi.

Ostale vesti

★ **Kako navijajo davke.** Prejeli smo: Oporzoren po članku g. obl. posl. Tomazina sem opozoril nekoga, ki je tožil, da so mu letos davek za 100 odstotkov zvišali, naj gre k davkariji ter zahteva še enkrat izkaz dolžnih davkov. Mož se je prismejal k meni in dejal, da sem mu prihranil 400 Din, kajti novi račun je bil več ko polovico manjši! To se ni zgodilo v Krškem!

★ **Še druga davkarska:** Znan ljubljanski obrtnik je plačal letos vse davke. Kako se je začudil, ko je prejel pred kratkim poziv, naj plača še 20 par. Na priviti položnici je bil tale obračun: davek za l. 1928 — Din, plačano za leto 1928. — Din; za privito položnico 20 p. Dolžni znesek 20 p. Recimo, da mož plača 20 par. Ali ne bo zdaj prejel poziva s položnico in temle računom: Dolžni znesek 20 p, vpla-

čani znesek 20 p, za privito položnico 20 p. Ostane na dolgu 20 p, ki naj se plača po priviti položnici itd. od začetka.

★ **Sedanji položaj primorskih Slovencev** je gotovo obupen. Preganjajo nedolžne, zapirajo voditelje naroda, pravtako kakor ob Neronomem času. Popolno sliko o trpečih nam bo podal danes zvečer predavatelj David Doktorič. Predavanje, katero je opremljeno s skiopističnimi slikami, bo ob 8 v beli dvorani Uniona.

★ **Shod SLS** se vrši na Štefanovo v Zgornji Polskavi po rani maši. Poroča poslanec Falež.

★ **Shoda SLS** v laškem okraju se bosta vršila v nedeljo, dne 23. decembra, ob 11 dopoldne pri Sv. Lenartu nad Laškimi in na Štefanovo, dne 26. decembra, ob 11 dopoldne v Trezju pri podružnici sv. Šefana v občini Dol pri Hrastniku. Na obeh shodih govorita gerent okr. zastopa dr. Godnič in oblastni poslanec Deželak.

★ **Autobus Škofja Loka—Železniki.** V soboto, dne 22. t. m. in v ponedeljek 24. t. m. vozi autobus iz Škofje Loke v Železnike poleg redne vožnje tudi od opoldanskega vlaka. Če bo treba, bosta na razpologo dva voza, tako, da se ni treba bati gneče.

★ **Zakon o odvzetih** je objavljen v službenih novinah št. 295 od 19. decembra t. l.

★ **Ogrevanje vlakov.** Generalno ravnanje državnih železnic v Belgradu je izdalo podrejenim postajam stroga in točna navodila kako morajo skrbeti, da bodo vlaki v zimski dobi dobro in zadostno ogrevani. Garniture vlakov morajo biti ogrevane brezpogojno na izhodni postaji še pred vstopom potnikov v vagone. Direktni kurzni vozovi, ki čakajo na priključnih postajah se morajo ogrevati brezpogojno ves čas čakanja. V izhodni postaji vlaka se morajo postajni načelniki osebno prepričati še pred vstopom potnikov v garnituro, če so vozovi dovolj ogreti ter morajo morebitne nedostateke odpraviti še pred odhodom vlaka. Sprevodniki morajo med vožnjo paziti, da so vrata in okna zaprta, da se vrata zapirajo tudi med postankom vlaka v postajah in se s tem prepreči veliko razmravanje notranjosti vozov. V interesu potnikov samih je, da i sami skrbijo za dovoljno gorkoto v vozovih in da ne odpirajo po nepotrebnem vrata in okna.

De'veta, ne hodite v Francijo!

Izseljeniški komisariat našega poslaništva v Parizu poroča:

Nešteto krat se je tekom prešlih let dogodilo, da so naši slovenski neoznjeni rudarji in delavci vabili svoje zaročenke ali svoje znanke iz domovine v Francijo, češ da jih bodo poročili. Tudi naš urad je sprejel že mnogo enakih prošenj in je v nekaterih slučajih tudi uspešno interveniral, da se je de'vletom izdalo dovoljenje za doselitev v Francijo.

Izkustva kažejo, da je bilo to postopanje pogrešno. Ko pridejo dekleta v Francijo, so primorana, da žive skupaj s svojimi zaročenci in to toliko časa, da se ženitninske listine sestavijo in potrdijo od cele vrste različnih oblastev, kar traja zelo dolgo. Do resnične ženitve pride le redkokrat. Navadno ostaneta fant in dekle skupaj brez redne poroke, mnogokrat se razideta in dekle gre delat družbo drugemu in tako dalje iz rok v roke. Pogostoma se je dogodilo, da so se ta dekleta moralno

Božična darila

v največji izbiri priporoča M. Gilar
Ljubljana

Rogerjev hlev

Velika skrb je s hlevom. Konj je nežna žival, ki zahteva tisoč brig. Le vprašajte Rogerja.

V tem hipu krtači svojega lepega rjavca, ki bi bil biser lesenih konj, cvet žrebčarn Črnega gozda, če ne bi bil izgubil v bitki polovico svojega repa. Odslej je v Rogerju neprestano vrtalo vprašanje, ali lesenim konjem repi zopet zrastejo.

Ko jih je bil v mislih osnažil, je nasul Roger svojim konjem namišljen oves. Tako se namreč krmijo ta drobna bitja iz lesa, ki vodijo male dečke skozi dežele sanj.

Glej Rogerja, ki se pripravlja na sprehod. Zajahal je svojega konja. Dasiravno uboga živalca nima več ušes in je njegova griva podobna oškrbljenemu staremu glavniku, ga vendar Roger zelo ljubi. Zakaj? Tega vam ne moremo povedati. Ta rdeči konj je darilo nekega ubogega moža. In morda leži v darovih ubožcev neka tajna nežnost. Spomnite se Boga, ki je blagoslovil dar uboge vdove.

Roger je odšel. Zelo daleč je že. Cvetlični okraski na preprogah so mu postali naenkrat tropične cvetlice. Srečno pot, mali Roger! Naj bi te tvoj konjiček srečno vodil po širnem svetu! Naj ti usoda nikdar ne nakloni nevarnejšega! Mi vsi veliki in mali, vsi jahamo svojega konjiča. Kje je kdo brez njega?

Konjiči moških begajo kakor nori po vseh

poteh življenja; eden dirja k slavi, drugi k zabavi; mnogo jih skače v prepahe in zlomi tilnik svojemu jezdecu. Želim ti, mali Roger, da zajahaš, kadar boš velik, dva konjiča, ki te bosta vodila vedno po pravi poti: enega, ki je živahen, in enega, ki je krotek. Oba sta lepa, zakaj enemu je ime pogum, drugemu pa do brota.

Sprejemni dan Katarince

Ura je odbila pet. Gospodična Katarinca sprejema svoje punčke. Njen dan je danes. Punčke nič ne govore: genij, ki jim je položil na ustnice smehljaj, jim ni hotel dati daru govora. In s tem je storil dobroto vsemu svetu, zakaj če bi punčke znale govoriti, bi bilo slišati samo nje. Vendar je Katarinčin krožek zelo živahen. Gospodična Katarinca govori za svoje obiskovalke prav tako dobro kakor za sebe; ona stavi vprašanja in obenem nanje odgovarja.

— Kako se kaj imate, gospa? — Zelo dobro, gospa. Zlomila sem si včeraj zjutraj roko, ko sem šla kupovat kolače. Pa je že ozdravljeno. — Ah! Tem bolje! — In kako se kaj ima Vaša mala? — Oslovski kašelj ima. — Ah! Kakšna nesreča! Kašlja? — Ne, ne, veste to je tak oslovski kašelj, da ni treba nič kašljati. — Saj veste, gospa, da sem v preteklem tednu dobila še dva otroke. — Zares? Torej jih imate sedaj štiri. — Štiri ali pet, ne vem

Anatole France:

Pogum

Louison in Frédéric sta stopala po vaški cesti v šolo. Sonce se svetlo smeje in oba otroka radostno prepevata. Kakor slavček prepevata, zakaj veselo srce imata kakor on. Staro pesem pojeta, pesem, ki so jo pele že njune babice, ko so bile še majhne deklice in ki jo bodo peli nekoč otroci njihovih otrok; zakaj te pesmi so kakor nežne nesmrtnice, ki letajo skozi stoletja od ustnic do ustnic. Zgodi se, da nekega dne ugasnejo obledela ustnice tiho ena za drugo, pesem pa leta še vedno. In tako prepevamo pesmi, ki so prihitele k nam še iz časov, ko so vsi možje bili pastirji in vse ženske pastirice. Zato nam tudi one pripovedujejo vedno le o ovcah in o volku.

Louison in Frédéric prepevata; usteca so okrogla kakor cvet in njuna pesem se dviga zvonko in jasno v jutranji zrak. Toda čuj, nenadoma se je glas v Frédéricovem grlu splasil.

Katera nevidna sila je vendar zbegala pesem v grlu malega šolarja? Strah je to. Vsak dan zahteva usoda, da mora na koncu vaške ceste mimo mesarjevega psa, in vsak dan, ko ga zagleda, začuti, kako se stisne njegovo drobno srce, kako slabotno postajajo njegove noge. Vendar ga mesarjev pes nikdar ne napada in nikdar ne laja nanj. Mirno leži na pragu gospodarjeve prodajalne. Toda

pogubila ali pa padla naravnost v naročje prostiljice.

Vsled teh žalostnih dogodkov se je izseljeniški komisariat obrnil na vsa društva z okrožnico, v kateri poudarja, da bo odslej preprečeval doseljevanje deklet, prvič, ker je to v interesu naših deklet, drugič pa, ker mora biti naše stremiljenje, da obdržimo svojo mladino doma. Naši fantje naj si ustvarjajo svoje domove v domovini, in če se hočejo ženiti, naj gredo domov. Nimamo interesa na tem, da si naši ljudje ustvarjajo ognjišča na tujem, še manj pa, da se v tujini moralno pogube.

Občni zbor Pokojninskega zavoda v Ljubljani

Včeraj predpoldne ob 10 se je vršil v posvetovalnici na magistratu občni zbor Pokojninskega zavoda, na katerem se je izvolila nova uprava zavoda. Predsednik Pokojninskega zavoda g. Vekoslav Vrtovec je otvoril občni zbor s pozdravom na navzoče delegate, kojih je 62 in sicer 31 nameščencev in 31 delodajalcev. Delegati so se udeležili običnega zbora skoraj polnoštevno. Za overovatelja zapisnika imenuje predsednik g. dr. Antona Milavca in g. Adolfa Ribnikarja. Konstatira sklepčnost in sporoča, da je minister za socialno politiko razrešil dolžnosti prvega predsednika prve izvoljene uprave zavoda avrornega svetnika g. Fr. Vederjaka v p., kateremu izreka za njegovo delo pri položitvi temeljev organizacije zavoda najiskrenejšo zahvalo.

Predsednik poroča, da so se vršile volitve nove uprave, ker je prva funkcijska doba potekla: Vložena je bila samo ena lista. Pritožbe proti volitvam ni bilo pri kompetentni instanci nobene. Za o postale volitve že 13. novembra pravomočne.

Predsednik naglašja: Volitve, pri katerih se je sklenil med strokovnimi organizacijami in med strankami sporazum, so bile dokaz, da se zavedajo tako nameščenci kot delodajalci važnosti te naše socialne institucije in pa dokument, naj bo Pokojninski zavod oni skupni dom, tisto skupno naše in samo naše, v katerem ne smejo priti strasti razburkanega političnega življenja. Končno poziva delegate na delo za procvit zavoda.

Sledijo volitve, ki se vse izvršijo v smislu predhodnega sporazuma soglasno. V načelstvo so izvoljeni od delodajalcev na predlog dr. Mirka Božiča: dr. Mirko Božič, član, dr. Fran Kržan, namestnik; Josip Kavčič, član, Ferdo Pintar, Maribor, namestnik; ravnaelj Trb. prem. družbe Avgust Heinrich, član, generalni ravnaelj Rihard Skubec, namestnik; dr. Ernest Rekar, član, tovarnar Fran Bonač, namestnik; Adolf Ribnikar, član, rav. Anton Krejči, namestnik; dr. Josip Jerič, član, ravnatelj Ljudske posojilnice Celje Ivan Jerič, namestnik.

Od nameščencev pa na predlog Evgena Lovšina: Peter Bergant, Vzaj. zavarovalnica, član, dr. Anton Milavec, namestnik; Evgen Lovšin, član, Ciril Likar, namestnik; dr. Maks Obersnel, član, Franc Stepišnik, namestnik, Avgust Bercieri, Kočevje, član, Gustav Pitterle, Tržič, namestnik; Franc Svetek, Ljubljana, član, Hubert Pelikan, Maribor, namestnik; Janko Bukovec, član, Dragotin Giljvert, Maribor, namestnik. V razsodišče so bili izvoljeni od delodajalcev člana dr. Josip Dermastija in dr. Fran Novak, namestnik pa dr. Joža Basaj in dr. Oto Fettich, od nameščencev pa dr. Albin Stele in Fran Skaza.

ANGINOL-TABLETE

so najboljša sredstvo proti prehladanju in kašlu. — Dobi se v vsaki lekarni.

več natančno. Pri tolikih otrokih, se človeku vse zmeša. — Zelo lepo obleko imate. — Oh! Doma jih imam še veliko lepših. — Ali zahajate kaj v gledališče? — Vsak večer. Včeraj sem bila v operi; toda Gasperček ni mogel igrati, ker ga je požrl volk. — Jaz, draga moja, grem vsak dan na ples. — To je zelo zabavno. — Da, oblečem modro obleko in plešem z vsemi boljšimi mladimi gospodi, z generalom, s princem in s slaščičarjem. — Kakor srce ste danes lepi! — To je pomlad. — Da, kaka škoda, da sneži! — Jaz ljubim sneg, ker je bel. — Oh! Pa sneg je včasih tudi črn. — Da, toda to je grd sneg.

Glej, kako lep razgovor; gospodična Katarina ga vzdržuje z vso gibčnostjo. Toda vendar ji nekaj obitav: razgovorja se vedno le z isto obiskovalko, s tisto, ki je lepa in ki nosi lepo obleko. To ni prav. Zakaj dobra hišna gospodinja je ljubezniva z vsemi povabljenec. Pogovarja se z vsemi z enako skrbjo, in če hoče izkazati komu kako prednost, naj stori to najpogostejšim in najmanj srečnim. Nesreči se je treba dobrihati: to je edino dobrikanje, ki je dovoljeno. Katarina je to sama spoznala. Prišla je na sled pravi vljudnosti, srce jo je navdihnilo. Postregla je s čajem svoje goste in nobenega ni pozabila. Nasprotno: vse one punčke, o katerih ve, da so uboge, nesrečne in bojazljive, silijo, da naj si vzamejo male nevidne kolače in kruhke, obložene s ploščicami domina.

Katarina bo imela nekega dne salon, v katerem bo ovetela prava stara francoska vljudnost.

Maribor, člana, namestnika pa Janez Triljer in Anton Arko.

V revizijsko komisijo sta bila izvoljena dr. Josip Jerič in Leo Frank kot člana in dr. Vlado Lajovic ter Lovro Kuhar iz Guštajna kot namestnika.

Pri slučajnostih je pozdravil delegate g. Martinae Grgur iz Dalmacije (Dugi Rat).

Nato se je predsednik g. Vekoslav Vrtovec zahvalil delegatom v upanju, naj bi med predsednikom in med voljeno upravo vladalo soglasje. Obljubil je, da bo vedno čuval avtonomijo zavoda in spoštoval zakon.

Ob splošni harmoniji delegatov je bil nato zaključen občni zbor.

Zagrebska enakopravnost

Teorije so eno, praksa pa drugo. Po teoriji gotovo ni mesta v Jugoslaviji in na vsem svetu, ki bi bilo bolj za enakopravnost ko Zagreb, v življenju pa je treba včasih o tem podvomiti. To so morali okusiti tudi slovenski plesalci, da govorimo o stvari, ki nam sicer ni bogzna kako pri sre. Pa to je znano. Ni pa znano, da bi po vsej pravici moral dobiti pri plesni tekmi v Zagrebu ljubljanski par prvo nagrado, a se je moral zaradi enakopravnosti zadovoljiti s tem, da jo je delil z Zagrebom in Belgradom. Tako namreč piše sarajevska »Večernja postaja«, ki je drugače absolutno za KDK, torej za politiko Zagreba. Tako-le piše »Večernja postaja«:

»Da Ljubljana ni postala priznana jugoslovansko plesno središče, to moramo pripisati v zaslugi plesni jury-ji »Edison Bell Penkala«, ki je v duhu podelila nagrade Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, a na račun vseznajčega para g. Sevnika in gospe Stojkovič, ki je v vsakem pogledu pustil za seboj Zagrebčane in Belgračane. Po dobljenih točkah, ki so bile po zaslugi priznane posameznim parom, bi morala dati tekma te rezultate: Ljubljana 150 točk in prvo mesto (6000 Din), Zagreb 129 točk in drugo mesto (3000 Din), in Osijek 104 točke in tretje mesto (gramofon), Belgrad s 103 točkami bi bil šele četrti... In to po kvaliteti plesalcev, pri čemer je upoštevano nastop oseb kot tudi najbolj izbrani okus toalet. Tudi v tem pogledu pripada vsako priznanje Ljubljani v tej meri, da se čudimo, kako se jo je moglo prezreti s prvo nagrado.«

Vse skupaj je sicer le majhna stvar, toda vendarle skromen donesek, da ni tako napačno, če nismo vedno navdušeni za zagrebško enakopravnost.

★ Šoferski izpiti za motocikliste. Motociklisti se opozarjajo na izvršilno uredbo velikih županov mariborske in ljubljanske oblasti o dopuščanju motornih vozil in šoferjev, po kateri mora vsak lastnik eno- ali dvoslednega motornega vozila položiti šoferski izpit. V smislu te izvršilne uredbe morajo sedaj vsi tisti motociklisti, lastniki enoslednih motornih vozil, ki do sedaj niso imeli šoferskega izpita, položiti ta izpit najkasneje do konca 1. 1929. Oproščeni šoferskega izpita so samo lastniki enoslednih motornih vozil do 170 cm³ cilindrske vsebine.

★ Amerikanci študirajo Dalmacijo. — V Šibenik sta prišla dva ugledna ameriška državljana, vseučiliški profesor Charles Boper iz Newyorka in publicist Filip Lemont-Balfour iz Kalifornije. Amerikanci sta prišla v Dalmacijo, da jo proučita in napišeta o njej v Ameriki izčrpno študijo, ki bo zainteresirala ameriške državljane za to deželo. Amerikanci sta si ogledala Šibenik in okolice, nakar odpotujeta v druga dalmatinska mesta.

★ Ruski ujetnik v domovini. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil, kakor še mnogo drugih, poklican k vojakom tudi Janoš Varga iz Starega Bečja in poslan na rusko fronto. Spočetka je večkrat pisal iz Przemysla, pozneje pa so njegova pisma prenehala. Njegova družina ni vedela nič o njem in je bila prepričana, da je že mrtev. Nekaj časa je njegova žena, ki ga je vzela tik pred izbruhom vojne, jokala za njim, nato pa se je poročila vdruživ. Pred dnevi pa so povabili vsa Vargova družina na policijo in ji predstavili strganega, bolehnega in mršavega moža in povedali, da ta mož trdi, da je Janoš Varga. Mati in žena ga nista mogli spoznati. Ko je vstopil Mihael Varga, je Janoš vzkliknil ves vesel: »To je moj brat!« Toda Mihael ga ni spoznal, nič njegov mlajši brat. Našli so tudi Janošovo fotografijo iz predvojnih časov. Janoš so spustili iz zapore, vendar pa nadaljujejo še sedaj s poizvedovanji o njegovi identiteti. Janoš Varga pripoveduje, da je bil pred Przemyslom hudo ranjen in so ga Rusi ujeli. Moral je v Sibirijo in še dalje na Japonsko, kjer je nekoliko okrevljal, da si je mogel z delom zaslužiti kruh. Končno se ga je usmilil kapitan nekega parnika in ga sprejel na parnik ter prepeljal v Evropo. V domovino je moral nato peš.

★ Škorjancev morilec v Zagrebu aretiran. Svoječasno smo poročali o groznem roparskem umoru nad starim branjevcem Slovencem Alojzom Škorjancem, ki je imel svojo barako na »Novem putu II« v Zagrebu. Vsa zasledovanja zagrebške policije, ki je že tudi iskala sledi v Mariboru, so bila brezuspešna in policija je bila skoro tri mesece v temi. Aretiranih je bilo več oseb, ki pa so bile nato zopet izpuščene. Dva zagrebška detektiva pa sta šla po drugi sledi. Po dolgem iskanju sta izsledila domnevnega Škorjančevega morilca.

Je to neki Vekoslav Stock in rojen 1. 1882. v Zagrebu ter pristojen v Litijo v Sloveniji. Morilec je neceženjen. Po umoru so mu postala tla prevročna in si je nadel ime Alojzij Lesjak ter je stanoval v Preradovičevi ulici. Le slučajno sta mu oba detektiva prišla na sled. Bil je aretiran in zaslišan s takozvanimi »navzkrižnimi vprašanji«. Po dolgem zasliševanju je Stock pod silo dokazov, zlasti, ko so mu pokazali sliko razmesarjenega Škorjančevega trupla, priznal umor. Zagrebška policija se sedaj trudi, da bi ugotovila, če je priznanje aretirane Stocka resnično in če gre res za morilca branjevca Škorjanca.

★ Nesreča na morju. Nedaleč od splitskega pristanišča se je na morju pripetila radi hudega viharja večja nesreča. Neka ladja je nasleda na sipine. Posadka, ki je štela sedem mož, se je rešila. Mornarji so splezali na jambore in pričeli klicati na pomoč. Iz Zivogeca je prišlo z velikim čolnom šest mož na pomoč in je rešilo posadko. Pozneje so rešili tudi ladjo.

★ Smrt pod vlakom. Na progi Čapljin-Mostar je osební vlak povozil kmeta Vidaka Blaževića. Blažević je bil takoj mrtev. Kako je prišlo do nesreče, še ni ugotovljeno.

★ Bomba na zagrebškem sodišču. V ponedeljek dopoldne je našel neki stražnik na stopnicah sodnega poslopja v Zagrebu v papir zavito bombo. Odnese jo je na policijo, kjer so ugotovili, da gre za avstrijsko ročno granato, takozvano koruzno bombo ofenzivnega značaja. Bomba je policija izročila divizijskemu poveljstvu. Zakaj in kdo je položil bombo na stopnice, ni znano.

★ Oskrben grob. Ogaben zločin se je te dni pripetil v banoški vasi Dobriči. Pretekli teden je tam umrla mlada Srbkinja, ki je bila po srbski šegi pokopana z vsem njenim nakitom, uhani, prstani in nizom dukatov. Kmalu po pogrebu je povedala neka ciganka svojem pokojnici, da je sveži grob že prekopan. Sorodniki so na pokopališču z veliko grozo ugotovili, da so grob oskrbnili roparji in popolnoma izropali pokojnico nakita. Zločinci se niso ustrešili najgusnejšega dejanja in da bi prej prišli v posest nakita, so mrtvi deklici kar odsekali prste in ušesa. Roparji še niso izsledeni.

★ DR. FRANCETA PRESERNA ZBRANO DELO, uredila dr. Avgust Pirjevec in dr. Joža Glonar. Danes popoldne se bodo v Ju-

Iz seje ljubljanskega oblasnega odbora

dne 19. decembra -928.

Napredovali so in sicer z veljavnostjo od 1. januarja 1929 sledeči uradniški odnosno uslužbeni ljubljanskega oblasnega odbora in zavodov, ki so v njegovi upravi: Dr. Amos Sraj, šef občinskega oddelka v V. činovni razred I. plač. stopnjo; Franc Kogovšek in Janez Lesar pri občinskem oddelku za pisarniška uradnika v VIII. čin. razred I. plači no stopnjo in definitivni lastnosti; Šoferja Vinko Marchisetti in Jože Pirc v I. stopnjo služabniške kategorije v definitivni lastnosti; Vilko Marinšek pri gradbenem oddelku, za uradnika v VIII. čin. razred I. plačilno stopnjo v definitivni lastnosti; Franica Rogarčeva pri gradbenem oddelku, za poduradnico I. stopnje poduradniške kategorije v definitivni lastnosti; Ivo Varšek pri oblasnem izseljeniškem uradu v I. stopnjo služabniške kategorije v definitivni lastnosti; Franc Vidic pri kmetijskem oddelku, za poduradnika v I. plačilni stopnji in provizorni lastnosti; Viktorija Serjakova pri kmetijskem oddelku, za poduradnico I. plačilne stopnje v definitivni lastnosti; Milan Vavpotič pri oblasni registraturi, za uradnika VIII. čin. razreda I. plačilne stopnje v provizorni lastnosti; Ivan Keržin pri oddelku za agrarne operacije v I. stopnjo služabniške kategorije v definitivni lastnosti; Josip Sarabon, upravitelj splošne bolnice v Ljubljani v V. čin. razred 5. plačilno stopnjo; Alojzij Turk, upravitelj bolnice za ženske bolezni v Ljubljani v VIII. čin. razred 4. plačilno stopnjo; Josip Sajc v splošni bolnici v Ljubljani, za uradnika VIII. čin. razred I. plačilne stopnje v definitivni lastnosti; Josip Poš v splošni bolnici v Ljubljani, za uradnika v VIII. čin. razred I. plačilne stopnje v definitivni lastnosti; Andrej Ražem pri gradbenem oddelku, za uradnika I. plačilne stopnje v provizorni lastnosti; Draga Ukmarijeva pri finančnem oddelku, za poduradnico 3. plačilne stopnje v definitivni lastnosti; Franc Dornik pri pravnem referatu gradbenega oddelka v VIII. čin. razred I. plačilno stopnjo v provizorni lastnosti; Inž. Ferdo Jančič pri gradbenem oddelku v VIII. čin. razred I. plačilno stopnjo v provizorni lastnosti; Joža Likovič pri oddelku za zdravstvo in dobrodelstvo v VIII. čin. razred I. plač. stopnjo v provizorni lastnosti.

Za sekundarna zdravstva v območju oblasnih bolnic ljubljanske oblasti se imenujeta dr. Anton Bajc in dr. Ivo Rakulič-Zelov, doslej zdravstva volonterja v splošni bolnici v Ljubljani.

Za honorarnega slugo pri kmetijskem oddelku se nastavi Ivan Jakopič, dosedaj honorarni oblasni kontrolor v Ljubljani.

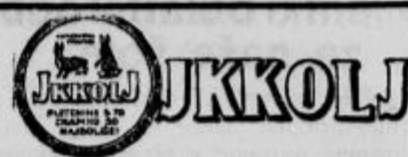
Kot zastopnik oblasnega odbora v zastop zdravstvenega okrožja Toplice na Dolenjskem se imenuje Ivan Pezdirc, oblasni poslanec v Dol. Sušicah pri Toplicah.

V novo konstituirani odbor družbe sv. Rafaela v Ljubljani za varstvo izseljencev se imenuje kot delegat oblasnega odbora odbornik dr. Adlešić, za njegovega namestnika pa Joža Likovič, konceptni uradnik.

Uradnikom in uslužbencem Kranjskih deželnih elektraren se s 1. januarjem 1929 na novo uredi mesečne plače.

V prvi polovici meseca februarja 1929 se razpiše tkalski tečaj na Vinici v Belokrajini. Tozadevne priprave so v teku. Krosna, ki so razstavljena pri tvrdki Ignacij Vehar v Ljubljani so preizkušena in se prepeljejo v Gorenjce v Belokrajini.

Podpore. Raznim prosvetnim napravam v ljubljanski oblasti 10.500 Din. — Za slovenska dekleta v Belgradu 5000 Din. — Za premovanje goveje živine v Jurkloštru v Dolu pri Hrašniku in Loku pri Zidanem mostu vsega 6.500 Din. — Iz postavke za gasilstvo 1000 Din. Podpore za povzdigo šolstva objavljamo na drugem mestu.

Zakaj nosimo le k'koli pletenine?

Ker so najboljše in kakovostno najcenejše
GRICAR & MEJAC, LJUBLJANA

goslovanski knjižarni dobili tudi že vezani izdodi le krasne knjige. Vsak srednješolski dijak mora v višjih razredih Prešerna poznati, zato mu boš moral to knjigo prej ali slej kupiti. Kupi mu jo torej za božično darilo. Cena je niska 40 Din, za elegantno vezan izvod pa 55 Din.

★ POLE ZA ZGRADARINE kupujte v Jugoslovanski knjižarni, ker so tiskane na finem papirju in imajo praktično obliko. Cena samo 1 Din za polo.

★ ZA BOŽIČ spomnite se trpečih in stradajočih — najbednejših slepih s kakršnimkoli darom. Na željo pošljemo položnico pod štev. 14.066. — Podporno društvo slepih. Ljubljana, Wolfova ulica 12.

★ NAJLEPŠA IN NAJCENEJŠA BOŽIČNA DARILA pri tvrdki SLAVKO RUS, Ljubljana, Dunajska 9.

★ VASA STALNA IN NERAZDRUŽLJIVA TOVARISA v praktičnem življenju postanele in ostale: PRISTNO AMERIKANSKO POLNILNO PERO »WATERMAN« in zanesljivo delujoči ZEPNI SVINČNIK »EVERSHARP« če jih le enkrat poskusite. Prikladna darila za božič in novo leto. Prodaja jih IV. BONAČ, Ljubljana, Šelenburgova ulica.

★ PRI BOLEZNIH SRCA IN POAPNEJNU ŽIL, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrivoda zagotavlja naravna »Franz-Josef« gnetilca lahno odrajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žlez so dognala, da zelo dobro služi »FRANZ-JOSEF« voda, posebno starejšim ljudem. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ POZOR! NAJBOLJŠO PERUTNINO kot purane, pilane gosi, poularde, race, vsakovrstne sladkorodne žive in sveže morske ribe ter vsakovrstno divjačino kupite najceneje pri tvrdki »Ribac«, Gradišče 7. V nedeljo 23. t. m. ves dan odpro.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo bodo vršile te-le lekarnе Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

○ Našim volivcem. Mestni magistrat ljubljanski opozarja volivce, da se bodo meseca januarja popravljali volivni imeniki za mesto Ljubljano. Kdor želi kak popravek v volivnem imeniku, naj se zgleda do 31. decembra 1928 med uradnimi urami v sobi št. 40, Mestni trg 2-II.

○ XI. prosvetni večer je posvečen primorskim Slovencem in bo danes ob 8 zvečer v beli dvorani Uniona. Poleg predavanja je na sporedu Alojzij Gradnik: Poslednje pismo Ivana Gradnika. Predavanje je opremljeno z aktualnimi skloptičnimi slikami.

○ Kluba delegatov SLS Pokojninskega zavoda sta se v sredo zvečer na prijateljskem sestanku v Rokodelskem domu konstituirala. Od delodajalcev je načelnik dr. Mirko Božič, njegov namestnik pa dr. Josip Jerič, od nameščencev pa Peter Bergant, Vzajemna zavarovalnica, njegov namestnik pa Ivan Silvester, Prvo del. kons. društvo.

○ Božičnica za revne otroke. Mestna občina se bo letos spomnila za Božič revnih otrok in jim bo priredila božičnico, na kateri bodo ti otroci obdarovani. Božičnica se bo vršila v nedeljo, dne 23. decembra ob pol 4 popoldne v veliki unionski dvorani. Pri božičnici, ki jo letos organizira mestni socialno-politični urad sam, bo obdarovanih 297 revnih ljubljanskih otrok. Sodeč po pripravih, bo letošnja božičnica zelo lepo izpadla in bo na programu poleg božičnega drevesa še petje, otroška igra in godba pod vodstvom dirigenta Dolinarja. Otroci bodo obdarovani po potrebi s perilom, obleko, obutvijo in z jestvinami. Dostop na božičnico bodo imeli samo povabljeni. Poleg te božičnice je mestna občina poklonila še Vinc. konferenci, Eližabetni družbi in Kolu jugoslov. sester podpore za božičnice, ki jih bodo ta društva priredila še za druge revne otroke po ljubljanskih šolah.

○ Umrla je v sredo v Ljubljani, Soteska 4, Rozalija Zupan, bivša kuharica, ki je dolgo dobo 46 let službovala v eni isti družini, v visoki starosti 80 let. Bila je to prava krščanska žena, ki je znala z izredno natančnostjo združiti s službo gospodarsko službo Bogu v molitvi in lepem življenju. Istotako lepa je bila njena smrt. Pogreb bo danes ob 2 popoldne.

○ Udeležencev socialno-političnega tečaja SLS v Ljubljani. Danes v petek se predavanje ne vrši. Prihodnje predavanje se radi praznikov vrši šele prihodnji petek 28. t. m. — Tajništvo SLS v Ljubljani.

○ Promenadni koncert v Šiški. V nedeljo, dne 23. decembra 1928 se vrši od pol 12 do pol 13 promenadni koncert v Šiški pred Gasilnim domom. Igra železničarska delavska godba »Zarja«.

○ Mati treh otrok (od prvega do šest let) prosi usmiljena srca za kak milodar bodisi v obleki, živilih ali denarju. Mož je že štiri mesece brez za-

služba. Darove sprejema Elizabetna konferenca pri sv. Petru v roke gđ. Cilke Krekove, Prisojna ulica.

© »Dedščina« Cirila Bregarja. O aretaciji nevarnega pustolovca in tatu Cirila Bregarja je »Slovenec« pred dnevi obširno poročal. Na Bregarjevem stanovanju in na stanovanju njegovega skrivca Josipa Torkarja v Zgornjih Pirinčah pri Sedevodah je policija našla ogromno množino predmetov, o katerih tudi Bregar, da so njegova last — čeprav se to našli pri njem toliko, da je morala policija izdati večerj posebno prilogo, v kateri so vsi ti najdeni predmeti našli in je bila ta priloga razposlana raznim orožniškim postojam. Bregar se je klatil od leta 1926 po Sloveniji, največ pa po Gorenjskem, kjer je nasopal kot lesni trgovec Joško Zupan ali Joško Zupanc. Če kdo pogreša kakše predmete in misli, da mu jih je ukradel Bregar, naj se obrne na bližnjo orožniško postajo in tam to sporoči.

© Dva karambola. Krošnjar Ivan Jerko se je peljal s kočesom po Kočdovrski ulici proti Svetega Petra cesti. Na križišču se je hotel izogniti avtomobilu, podrl pa je pri tem gostilničarko Ano Sumaro na tla. Sumarova je pri padcu dobila znatne poškodbe na obrazu. — Kolar Josip Zupenčič iz Smarjane je na Dolenjski cesti podrl s kočesom mestnega smetarja Ivana Bugasija. Tudi Bugasi je dobil hujše poškodbe.

Maribor

□ Odlikovanja pri policiji. Odlikovani so bili z redom Sv. Save V. razr. obl. poveljnik drž. van. straže v Mariboru Franc Linžar ter okr. nadzornik Franc Stajnko, Anton Pavličič in Ivan Kralj.

□ Narodna občrana. Na svoji ustanovni seji v sredo zvečer si je izvolil odbor tukajšnje Narodne odbrane svoj izvršni odbor z generalom Maistrovom kot predsednikom ter prelatom dr. Fr. Kovčičem in min. n. r. dr. V. Kukevcem kot podpredsednikoma. Očlenom so se konstituirali v okvirju Narodne odbrane razni odseki.

□ Seja občinskega sveta mariborskega bo dne 28. decembra t. l. ob 18.

□ Šmuki tečaji na Pohorju. Za božične počitnice bosia na Pohorju dva šmuka tečaja; prvi za začetnike od 23. dec. do 2. januarja pri Mariborski koči. Vodi ga dr. St. Kureti; nadaljevalni šmuki tečaj pa se vrši od 25. dec. do 2. jan. na Klopem vrhu. Pristojbina za tečaj znaša 50 Din (za člane 25); dijaki, ki so člani odseka, ter kmečki fantje in dekleta ne plačajo pristojbine. Prijave sprejema g. Franjo Majer, trgovec v Mariboru. Iskalci se dobijo vsa tozadevna pojasnila in se sprejemajo novi člani. Organizacija šmukih tečajev se vrši v okvirju tukajšnjega zimsko-sportnega odseka.

□ Ravateljstvo tukajšnje vinarske in sadjarške šole prevzema s 1. januarjem 1929 profesor Jožef Priol.

□ Staro cerkevno pokopališče se v smislu sklepa zadnje seje občinskega oz. mestnega sveta zapre s 1. januarjem 1940.

□ Vsakega našega pristaša dolžnost je, da se sigurno udeleži sobotnega občnega zbora krajevne organizacije SLS, ki se vrši v Zadrugi gospodarske banke ob 19.

□ Iz mariborskega oblasnega odbora. Na zadnji seji je dovolil oblasni odbor sledeče podpore: 3000 dinarjev za pletarski tečaj v Puconcih; 10.000 dinarjev za regulacijo Limbarskega potoka; 3000 dinarjev za regulacijo Vogljane pri Sent. Jurju ob juž. žel.; 15.000 Din za cesto Lemberg-Sladna gora; 6000 dinarjev za osušitev zemljišča v občini Pameče; 2000 dinarjev za popravilo šolskega poslopja v Vučji gornji. — Kavarina in restavracija Zdraviliškega doma v Rogaski Slatini se je dala v najem g. Dolničarju.

□ Iz seje mestnega sveta. Na dnevnem redu so bile razne davčne oprostitve. — Serec Josip je dobil gradbeno dovoljenje za skladišni prizidek na Aleksandrovi ulici 34. — Uporabno dovoljenje pa se je izdalo za mestno šofersko hišo, za 4 zasedne barake v Jezdarski ulici, za visokopritlično stanovanjsko hišo g. Rudolfa Šebeka v Dušanovi ulici in pa za enonadstropno stanovanjsko hišo g. Petra Klariča na Betnavski 39.

□ V Mariboru nimajo sreče razni temni elementi, ki se pripode semkaj od vseh vetrov. Tako se je godilo tudi Jakcu M., ki mu je tekla zibelka v Trebi vasi pri Črnomlju. Tamkaj v svoji ožji domovini je bil izvršil kar pet vlomov, pokradel obleke in z latine kakor sraka v skupni vrednosti nad 10 tisoč Din. Prikladi se je tudi v Maribor, kjer se je moral najprej zdraviti v tukajšnji bolnici radi neke sumljive bolezni. Medtem pa je mariborska policija pridno poizvedovala; na podlagi teh poizvedov ga je vtačnila v luknjo, čim se je jakec oprostil bolniške halje.

□ Obstrelil je neznanec predvčeršnjim zvečer posestnika Martina Flogerja iz Bresterice. Prepeljali so ga v bolnico.

□ Pri delu ponesrečila. 25-letni električar Fr. Germ je pri neki stavbi v Tvorniški ulici padel raz lestvo in si pri padcu zlomil desno nogo. — 26-letni kovač Florijan Germ pa se je pri delu v tukajšnji kurilnici drž. žel. zasturpil s plinom. Oba ponesrečena so z rešilnim avtom prepeljali v bolnico.

Mariborska porota

Maribor, 20. decembra 1928.

Tajinstveni umor pred 19 leti.

Razprava proti Antonu Kosiaku in Iv. Pressnitzu radi hudodelstva umora se je tudi danes nadaljevala ob največjem zanimanju občinstva, ki je danes na tretji dan razprave naravnost oblegalo porotno dvorano. Mnogi so morali radi prevelike natlaččenosti v dvorani ostati zunaj. Tudi danes so se zasliševali razne priče oziroma prečitale njihove izpovedbe, ki si mestoma precej nasprotujejo. Potek trodnevne razprave je spremljal obtožene Anton Kosiak s stožno mirnostjo, dočim je kazal Pressnitz ob obremenjevalnih izpovedbah priče nemalo razburjenost in vpadal pri tem celo večkrat v besedo. Za razsodbo je vladalo danes med neestrno porotno publiko napeta radovednost, posebno radi tega, ker je vsa zadeva tako radi časovne oddaljenosti od dogodkov l. 1909 karj tudi radi meglenih izpovedb nekaterih priče precej zapletena. Razprava je trajala pozno v noč.

Celje

□ Drevl. Ob 6 se vrši redna seja celjskega mestnega občinskega sveta. Na dnevnem redu so poročila odsekov in slučajnosti. — Ob 8 se vrši v Orlovskem domu redna pevska vaja zbora Kat. pr. društva, ki naj se je p. n. pevec in pevke točno udeležijo. — Ob 8 bo v Narodnem domu sestanek hšnih posestnikov, na katerem bo g. Frelih iz Ljubljane dal pojasnila glede napovedi zgradarine.

□ Celjsko gledališče. Na Sveti dan, 25. t. m. zvečer gostovanje mariborskega gledališča v krasni Kvapilovi drami »Oblaki«.

□ Obratovanje v trgovinah v nedeljo pred božičem. Okrajni gremij trgovcev v Celju naznanja

vsem članom, da je brzojavno zaprosil ministra socialne politike v Beogradu in velikega župana v Mariboru za dovoljenje, da bi smele trgovine v nedeljo pred božičnimi prazniki obratovati ves dan. Ker gremij na prošnjo doslej še ni dobil nikakršnega rešenja, se člani v njih lastnem interesu vabijo, da se v soboto dne 22. decembra t. l. telefonično obrnejo po pojasnila na tajništvo okr. gremija v Celju, telefon št. 132. Pričakovati je namreč, da načelstvo gremija sprejme rešitev v zadnjem trenutku, ko članstvo ne bo več moglo pravočasno obvestiti o ev. povoljni rešitvi.

□ K letošnji stavbi sezoni v Celju. Letošnja stavbna sezona je po svoji živahnosti gotovo prekosila vsa dosedanja povojna leta skupaj. Ne glede na podjetnost ljudske posojilnice, katere nova palača bo po svoji monumentalnosti in umetnostni vrednosti lahko Celju v ponos, in na številne gradnje, ki so zrastle iz iniciative večine občinskega sveta, so tudi mnogi privatniki žrtvovali mnogo, da z renoviranjem svojih hiš doprinesejo k lepši sliki mesta. Med temi poslednjimi je treba brez dvoma pohvalno omeniti temeljito adaptacijo in prenovitev trgovske hiše g. Valentina Hladina v Prešernovi ulici, kjer je letos mesto prejšnje brezstilne in neestetske zgradbe nastalo moderno enonadstropno poslopje s trgovskimi lokali, ki jim v Celju pač ni para.

□ Razpis službe. Pri upravnem sodišču za Slovenijo s Prekmurjem v Celju je razpisano mesto služitelja. Pravilno opremljene prošnje je treba vložiti pri predsedstvu upravnega sodišča najkasneje do 1. januarja t. l. Vpoštevanje se bodo samo prošnje močnih in zdravih prosilcev.

□ Koledarčki JKZ so na prodaj tudi v tajništvu SLS v Celju.

Dopisi

Tržič

Zimskosportna sekcija SKT sklicuje za soboto dne 22. t. m. ob pol 9 v kavarni Javornik sestanek vseh sportnikov, ki žele sodelovati v tekoči zimski sezoni. Dnevni red: 1. Smučanje. 2. Drsanje (drsilnišče) in 3. Slučajnosti. Ker je sestanek zelo važen in pomeben za bodoči razvoj zimskega sporta osebno smučanja in drsanja se vsi zainteresirani vabijo, da se sestanka sigurno udeležijo. Predvsem vabljene zastopniki telovadnih društev, ki imajo isto udejstvovanje na programu.

Metlika

Nepričakovana smrt. — »Vaš i moj čača je umro«, tako je poudarjal g. pater Urbanek pri nagrobnem govoru g. dekana Lovriška iz Vivodine, o katerem smo že poročali, da je umrl po zelo kratki in mučni pljuenici. Pogreb se je zelo slovesno izvršil v sredo 19. t. m. ob 8 dopoldne s slovesnim rečanjem. Umrl je, ni ga več, umrl je mož, umrl duhovnik, umrl duhovni oče lepe župnije Vivodine, ki leži na zadnjih obronkih belokranjskega gričevja v bratski Hrvaški. Celih 90 let jo je vzorno vodil v duhovnem in gospodarskem oziru. Kdor ga je le enkrat videl, mu je ostal v neizbrisnem spominu. Vedno je bil vedrega in veseliga lica in odprtega srca, osebno za siromake. Veliko jih je spravil h kruhu, veliko rešil propada. Nikdar ni bil jaz to, kar sem, ako bi ne bilo njega, ki mi je bil drugi oče, tako se je izrazil g. pater Urbanek. A danes ga ni več. Odpeljali so ga na zagrebški »Mirogoj«. Ostal bo pa v lepem spominu na Vivodini, katero je bodril in vodil celo pokolenje. Bil je tudi velik prijatelj Slovencev in vedno sledil njihovemu napredku ter svoje Vivodince bodril: »Poglejte Kranjce, kako oni napredujejo! Naj Ti bo zemlja lahka, dragi Mirko in Bog bodi Tvoj dober plačnik!«

Trtnica v Dračiših dobro napreduje. Vsaki dan gre delo lepo izpod rok, osebno v primeroma dobrem vremenu. Kako bo šlo dalje ne moremo reči, kajti začela se je oghladi zima in prijavljati svoj opravičen prihod z belo, snežno odejo. Te dni je začelo pomalo snežiti, vendar ne kaže še zima v polni moči svojih pravic.

Trbovlje

☆ Promocija. Na vseučilišču v Gradcu je v soboto z odličnim uspehom promoviral za doktorja vsega zdravstva gđ. Vilma Režun, hči uradnika tukajšnje bratovske skladišnice. To je že druga zdravnica iz Trbovlj, dočim se izmed mčških Trbovelčanov še nihče ni posvetil temu stanu. Dr. Vilma Režun je postavila s svojim študijem Trbovlje v posebno dobro luč. Dovedila je kot ena prvih našo žensko gimnazijo v Ljubljani, je maturirala z odliko in prišla z najboljšim uspehom medicinske študije na ljubljanski univerzi. Na univerzah na Dunaju in v Gradcu je nadaljevala in končala študij medicinske znanosti ter končno napravila z najboljšim uspehom vse izpite iz II. in III. rigoroz. Po pred- in povojnih pravilih bi ji pripadal prstan — sub auspiciis imperatoris.

☆ Vlom v trgovino. V noči na četrtek je bilo vmljeno v trgovino trgovca Germa. Vmljeno je bilo skozi okno prizidanega skladišča. Neznani tatovi so odnesli raznega blaga v vrednosti več tisoč dinarjev. Nekaj dni prej je tudi bilo vmljeno v barako branjevič ge. Humškove. Tudi njej je bila ukradena okolada in druge vrste slaščice. Orožništvo je tatovom že na sledu.

☆ Stanovanjske hiše, katere je zidala občina in ki so bile namenjene prvotno le staroupokojenem, so se razdelile tudi novoupokojenem.

Ptuj

⊕ Ptujsko gledališče. V nedeljo, 23. t. m. nad vse zabavna in vesela opereta »Jesenski manevri«, a na Stefanovo, 26. t. m. popoldne ob 3 krasna Kvapilova igra »Oblaki«, ki je jako primerna tudi za okoličane.

Sport

NOVI STADIONI.

V zadnjih letih rastejo stadioni kot gobe iz tal. O važnejših zmeraj poročamo. Pisali smo pred kratkim, da si hoče zgraditi velik stadion dunajska občina; tako hitro bo gradila, da se bodo delavske olimpijske igre v bodočem letu že lahko v tem stadionu vršile. Sedaj beremo, da si hoče napraviti stadion tudi Španka v Barceloni in sicer naj bo to najlepša sportna naprava v Evropi. Španci upajo, da bo prireditelj olimpijskih iger l. 1936 izročena njim in mislijo, da sedaj na pripraven tekmovalni prostor. Otvorili bodo pa stadion že v bodočem letu in sicer ob priliki svetovne razstave v Barceloni. Leta 1930 bodo praznovali Belgijci stoletnico obstoja svoje države. Prirediteli bodo velike telovadne svečanosti, za kar je potreben seveda stadion. Zgradili si ga bodo v svojem glavnem mestu Bruslju. Prostora bo v njem za 75.000 gledalcev, od katerih jih bo 25.000 lahko sedelo. Zgradba bo stala 85 milijonov belgijskih frankov. — Seveda se pa vsi ti stadioni strijejo pred velikanskimi napravami v Los Angeles, kjer se bodo vršile olimpijske igre leta 1932. Angleže mučijo zaradi teh iger že velike skrbi; oni so štiri amaterji, tam zaven Los Angeles je pa Hollywood, filmsko mesto, ki je potegnulo že toliko sportnikov v svoje čudovito razsvetljene ulice. In spet jih bo nekaj izginilo.

Gospodarstvo

Rešitev kmetijskega vprašanja

(Dalje.)

Iz tega razloga konstatiram, da se bo za naše mlekarstvo že še razmeroma lahko našlo izhoda, tako tudi za govedorejo kot tako, medtem ko prasičereja prihaja v hudo zagato, posebno pa je konjereja več ali manj verjetno obsojena na počasno smrt.

Prasičerejo bi se morda še moglo vzdržati, ako jo intenziviramo ter industrializiramo, za eksportno konjerejo pa bo vsakako iskati nadomestila, tu smo po moji sodbi — končnoveljavno dogospodarili.

Ni treba, da obupujemo! Svet gre s svojimi potrebami naprej, mi smo v gotovih ozirih za potrebe svetovnega trga slepi, pričakujemo, da se bo svet ravnal po nas, mesto da bi se zavedali, da se bomo mi po nem! Spoznati moramo situacijo in se ji prilagoditi, zupustiti tradicijo in kreniti na nova pota tako, kot to delajo napredni narodi.

Kdo bi obsodil tudi naše žitarstvo na smrt. To je takorekoč naše notranje vprašanje, za izvoz žita ne pridelujemo in bo vprašanje žitarstva treba temeljito proučiti, trenutno pa tu ne prihaja v poštev, ker tu nam gre za našo agrarno zunanjo politiko, gre torej le za one dobrine, ki jih ne pridelujemo samo za dom, ampak v prvi vrsti za izvoz. V prvi vrsti smo živinorejci in za leto ter za njene pridelke in predele gre.

Z govedorejo torej — je stvar baš radi mlekarstva sicer težka, a škoda še ne nepopravljiva, s prasičerejo si moramo še pomagati, dogospodarili pa smo s konjerejo, takorekoč že nič pa nismo resno, na dobiček računaje začeli gospodariti v perutinarstvu in sadjariji. Ti dve panogi bomo nujno morali čim popolneje razviti in z njima nadomestiti konjerejo in sicer s perutinarstvom direktno, s sadjarijo le indirektno.

Jajca pa imajo svoje gotove lastnosti, ki jim dajejo razmeroma prav izredno dobro ceno. S povprečnim izkupičkom enake teže jajec kot jo približno ima povprečen konj, si lahko kupim štiri dobre konje. Četudi je jajce sicer neznačno, pa predstavlja veliko množino in prinaša preseñetljivo veliko denarja. V naših izvoznih izkazih že sedaj izkupički za jajca kar redno predstavljajo večje prejemke za izvočno blago kot pa ves izkupiček za izvečeno govedo. Včasih je ta znesek zelo veliko višji kot on iz izvoza govedi in je v l. 1927 izkupiček za jajca na tretjem mestu vsega našega izvoza, daš se za naša jajca zunan ne dosega najboljše cene. Izkupiček iz eksportne konjereje je takorekoč ničev.

Kakor že omenjeno se je v letu 1927. (v drugih letih so številke slične) iztržilo največ za izvožen stavbni les in sicer 85.400.000 Din. na drugem mestu je iztržek za prasiče v znesku Din 518.000.000, na tretjem mestu pa izkupiček samo za jajca (neupštevanje izvoženih klavne perutnine in perja) v znesku 512.000.000 Din, kljub temu še popolnoma primitivnemu stanju in neupštevanju perutinarstva. Ta veljkanski denar prihaja za jajca v državo sedaj, ko gospodar perutinarstva sploh ne smatra za pridobitno gospodarsko panogo in vso brigo za perutnino, pa tudi iz nje izvirajoči izkupiček prepušča kot b-gatelo gospodinjini, da ž njim sebi in svojim kupi kak naglavni robec.

Perutinarstvo je pri nas še prav preprosto, sposobno pa je še tako kolosnega razvoja in razmaha, da v razmeroma kratki dobi ob nekoliko dobre volje ne bi bilo težko doseči, da bi kmotovalec vsako leto iztržil za jajca svojih 40.000 do 70.000 Din, česar pri vsi ostali svoji živinoreji niti od daleč ne zmoro, ter bi pri tem prav lepo zaslužil. Kmalu bi potem tudi Prešeren moral izpremeniti svojo: »Lanovi Kranjcem cekine nesoc v toliko, da bi se glasilo: »Kokoši Slovincem cekine neso.«

To se vse da urediti, ako bi se ljudje pač resno oprijeli perutinarstva, seveda ne t-kega kot je dandanašnji in ki nam iz izvoza nosi samo dobre pol milijarde Din, nego res racionalnega, ki bi mu kot zelo dobičkanosnemu posvečali vso skrb in vso pažnjo.

Ako je nekoč bilo umestno zapustiti kulturo lanu, ko si je osvojila trg silna in sposobna ameriška bombažna konkurenca, zakaj se sedaj ne bi lotili intenzivnejšega perutinarstva, ki pač obeta bodočnost?

Dotaknil sem se tu takorekoč le mimogrede najvažnejših misli, da opozorim pridelovalce, vso javnost in poklicane činitelje naj o teh stvareh premišljajo, naj primerjajo in precenjujejo in uvidijo položaj ter se končno odločijo pristopiti k definitivnem reševanju naše ne samo finančne, nego splošne in težke kmetijske-gospodarske in s tem tudi narodno-gospodarske krize, katerega dela začetek ne pomeni samo za Slovence, ampak za vso državo nujnost prve vrste!

VAŽNA KONFERENCA NAŠIH DENARNIH ZAVODOV V MARIBORU.

Maribor, 20. dec. 1928.

V prizadevanju, da se vprašanje obrestne mere denarnih zavodov tudi v mariborski oblasti reši na zadovoljiv način, ki naj odgovarja našemu sedanjemu gospodarskemu stanju, so se sešli včeraj v Mariboru zastopniki vseh denarnih zavodov mariborske oblasti, da o tem vprašanju napravijo konkretne sklepe. Navzoco so bili zastopniki sledečih denarnih zavodov: Celjske posojilnice d. d. v Celju ter nje podružnice v Mariboru; Jugoslovanske združene banke, podružnica v Mariboru; Ljubljanske kreditne banke, podružnice v Mariboru in njenega Kreditnega društva; Mariborskega kreditnega zavoda; Posojilnice v Mariboru; Prv. hrv. štedionice, podružnice v Mariboru; Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru in Zadrugne gospodarske banke, podružnice v Mariboru. Na tem sestanku, ki mu je predsedoval generalni ravatelj Zadrugne gospodarske banke dr. Slokar in ki mu je prisostvoval kot gost ravatelj tukajšnje podružnice Narodne banke g. Ljubinkovič, se je končno veljavno do očila obrestna mera za nevezane vloge 5 odstotkov in za proti tromesečni odlozede vezane vloge 7 odstotkov z veljavnostjo od 1. januarja 1929. Ta obrestna mera še ne odgovarja predvojni obrestni meri, ki je znašala od 3 do 4 odstotke; vendar se opaja pri vseh odgovornih činiteljih prizadevanje, da se vsaj v Sloveniji počasi približamo temu idealnemu stanju. Radi dobro izvedene denarne organizacije v celi Sloveniji bi bilo na tem teritoriju sicer možno doseči predvojno stanje obrestne mere, vendar to zaenkrat še ni mogoče radi precej zaostale rešitve tega eminentnega vprašanja v drugih delih naše države. Ob tej priliki je imel predavanje tajnik društva bančnih zavodov iz Ljubljane dr. Rant o novih davkih, ki zadevajo denarne zavode po novem davčnem zakonu od 1. jan. 1929.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 15. decembra 1928. (Vse v mil. Din v oklepajih razlika napram izkazu z dne 8. decembra) Aktiva: Kov. podlaga 336,7 (—11,3), posojila: menična 1404,4, lombardna 253,5, skupaj 1.657,9 (—12,4), saldo raznih računov 488,0 (+6,3); pasiva: bankovci 5.370,7 (—179,4), drž. terjatve 290,8 (+100,6), obveznosti: žiro 493,7, razni računi 231,8, skupaj 725,5 (+61,5); ostale postavke neizpremenjene.

Likvidacija: Krojaška produktivna nakupovalna in prodajalna zadruga, r. z. o. z. v Celju; Akumulator, družba z o. z. v Mariboru. — Končana je likvidacija »Saver«, d. d. za uvz in izvoz v likvidaciji v Zagrebu; presežek 3.988.000 Din, se razdeli na delničarje: na delnico nominala 125 Din pride 99,72 Din; nadalje znaša izguba Banke Rupčič in drug, d. d. v likvidaciji za 1927 674.000 Din.

Bilance hrvatskih podjetij: Konjska železnica (tramvaj), d. d. v Veliki gorici izkazuje na kapital 16.250 Din 1.093 Din izgube za 1927. Zadruga za skupno proizvajanje elektrike v Osijeku ima lastnih sredstev 0,227 mil. Din; strojarnica je bilansirana z vodi vred na 0,72 mil. Din; bilanca je brez presežka.

Borza

20. decembra 1928

DENAR

Devizni promet je bil znaten; Narodna banka je intervenirala v vseh devizah razen Trsta, kjer je bilo zaključeno privatno blago. V tečajih je omeniti zaključeno Dunaja in Prage, London pa se je celo uvrstil, dočim so druge devize ostale neizpremenjene.

Devizni tečaj na ljubljanski borzi

10 decembra 1928

	povpr.	don.	redn.	19 XII.
Amsterdam	2281,50	2287,50	2284,50	2284,25
Berlin	1353,75	1356,75	1355,25	—
Bruselj	—	791,22	—	—
Budimpešta	989,73	992,73	991,23	—
Curib	1094,10	1097,10	1095,60	1095,60
Dunaj	799,15	802,15	800,65	800,80
London	—	275,90	—	275,90
New York	—	56,68	—	56,68
Pariz	—	223,40	—	222,40
Praga	168,10	168,90	168,50	168,55
Trst	296,5	298,6	297,15	297,65

Zagreb. Amsterdam 2281,50—2287,50, Berlin 1353,75—1356,75, Budimpešta 989,73—992,73, Curib 1094,10—1097,10, Dunaj 799,15—802,15, London 275,55—276,35, New York 56,58—56,78, Pariz 221,47 do 223,47, Praga 168,10—168,90, Trst 296,795 do 298,795.

Belgrad. Berlin 1353,75—1357,50, Curib 1094,10—1097,10, Dunaj 799,15—802,15, London 275,36—276,36, Praga 168,10—168,90, Trst 296,525—298,525, Budimpešta 979,73—982,73.

Curib. Belgrad 9,1275, Berlin 123,65, Budimpešta 90,40, Bukarešt 8,12, Dunaj 73,07, London 25,1825, New York 518,00, Pariz 20,325, Trst 27,175, Praga 15,8775, Sofija 3,75, Varšava 58,15, Madrid 84,55.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Lj. kr. 125 den., Prašedion 920 den., Kred. zavod 175 den., Vevče 114 den., Kranj. ind. 298 zaklj., Ruše 260—280, Stavbna 53 den., Sešir 105 den.

Zagrebl. Drž. pap.: vojna škoda ar. 434—435, kasa 434,50—435,50, termini: 12. 434,50—436, 7% inv. pos. 85,50, agrari: 53. — Bančni pap.: Union 57—57,50, Poljo 17,50—18, Kred. 93, Jugo 91—92, Lj. Kr. 152, Prašed. 920—922, Srpska 152, Zem. 135—140. — Ind. pap.: Gultmann 197—205, Slavonia 6, Slavice 101—103, Danica 150, Drava 475, Sečera 450—460, Osj. ljev. 175—190, Union 305 310, Isis 260—300, Ragusea 495—510, Trbovlje 470—475, Vevče 114, Piv. Sr. 260, Mlin 20.

Belgrad. Narodna banka 7000, vojna odškodnina 483,50—485,50, 12. 434—438, 7% inv. posoj. 85,75—86, agrari 53—54.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 84,10, Zivno 181, Alpine 42, Leykam 9,80, Trbovlje 58, Kranj. industr. 38,10, Slavice 12, Slavonija 0,58. — Belgrad 12,495. — Dinar 12,445.

Žito

Dočim ko so nekateri prodajalci nervoznejši in oddajajo n. pr. gornjebaško pšenico po 237,50 dinarjev, se drže drugi še vedno čvrsto na 240 Din in celo na 242,50. Vsekakor postaja tendenca za pšenico vsak dan slabša a kuplja je kljub temu zelo omejena, ker za pšenico sedaj ni večjega interesa. Tudi za koruzo je tendenca slaba in se ponuja terminsko blago po dosti nizkih cenah. Inzulanke se je nekaj trgovalo po 245 Din, medjimurska nakl. post. V ostalem ni izprememb na trgu. Pričakovana božična kupnja je pa letos — izgleda — popolnoma izostala.

V Ljubljani notirajo: Dež. pridelki (vse damo ponudbe, slov. post., doč. prompt, plač. 20 dni): pšenica 80 kg 2% 285—287,50, december 290—292,50, januar 295—300, februar 305—307,50, marec 310—312,50, april 315—317,50, maj 320—322,50, rž 72 kg 295—297,50, oves 62. 295—300, koruza laplatska zecar. Ljubljana 315,50—320, ječmen 62. 71 kg 315,50—320, m

Sveta življenje in vrvenje

Tudi Amerika ima svojo solnčno stran

Profesor Jefferson Wertenbaker s Princetonske univerze piše v obrambo Amerike proti raznim očitkom Evropejcev na njen račun:

Iznajdljivi ameriški duh je dvignil uporabo strojev na neslutene višine. En ameriški delavec producira danes toliko kakor štirje angleški. Letni dohodki ameriškega ljudstva so danes toliko kakor celokupno premoženje Velike Britanije in petkrat večji kakor angleški, devetkrat večji nego nemški in 22 krat večji nego italijanski. Uspeh je ta, da je do-

Prof. dr. Alfred Gürtler, novoizvoljeni predsednik avstrijskega parlamenta.

segel danes človek v Združenih državah tako visoko stopnjo gnetnega blagostanja, kakor še noben drug narod v nobeni dobi zgodovine.

Vem, da bodo nekateri rekli: »Saj to so ravno stvari, zaradi katerih nas grajajo. Obtožujejo nas, da služimo mamoni, da pa zane-marjamo umetnosti in znanosti.« Toda ali ni gnetnost slednjic le najvažnejše? Kaj pomaga imeti Shakespearea, če pa pri tem milijoni žive v bedi in pomanjkanju? Dežela, kjer morajo široke množice za goli kruh delati od ranega jutra do pozne noči, ne more imeti visoke civilizacije.

Zakaj, vprašujejo naši kritiki, Združene države niso prekosile svojih tekmecev na kulturnem poprišču? Odgovor je najti v naši zgodovini. Komaj smo še prekoračili pripravljano stopnjo. Naša je bodočnost.

Ze pa je Amerika za dobrobit človeštva prispevala svoj polni delež. Na polju iznajdb nima tekmeča. Angleški narodni gospodar I. E. Barker pravi: »Američani so iznašli parnik, luščilni stroj za bombaž, šivalni stroj, telefon, pisalni stroj, fonograf, žarnico, stavni stroj, letalo, vulkanizacijo gumij, moderne poljedelske stroje, moderne čevlarske stroje. Te iznajdbe so povzročile popoln prevrat v celokupnem gospodarskem življenju.«

Američan William T. G. Morton je podaril človeštvu anestezijo, Teobald Smith je odkril, da mrčes prenaša bolezni. V zadnjem času se je sedež glavnega stana znanstvene armade za pobijanje bolezni preselil v Ameriko.

Henri Matisse imenuje Američane »narod slikarjev«, a J. B. Priestley pravi, da ima Amerika več književnih strovin pisateljskih genijev nego katerikoli drug narod. Mnogo je že storila Amerika na polju abstraktnih znanosti in arhitekture. Na svoj vzgojni sistem, organizirano dobrodelnost in zdravstvene ustanove je ameriški narod po pravici ponosen. V svojo bodočnost gledamo z brezmejnimi upanjem.

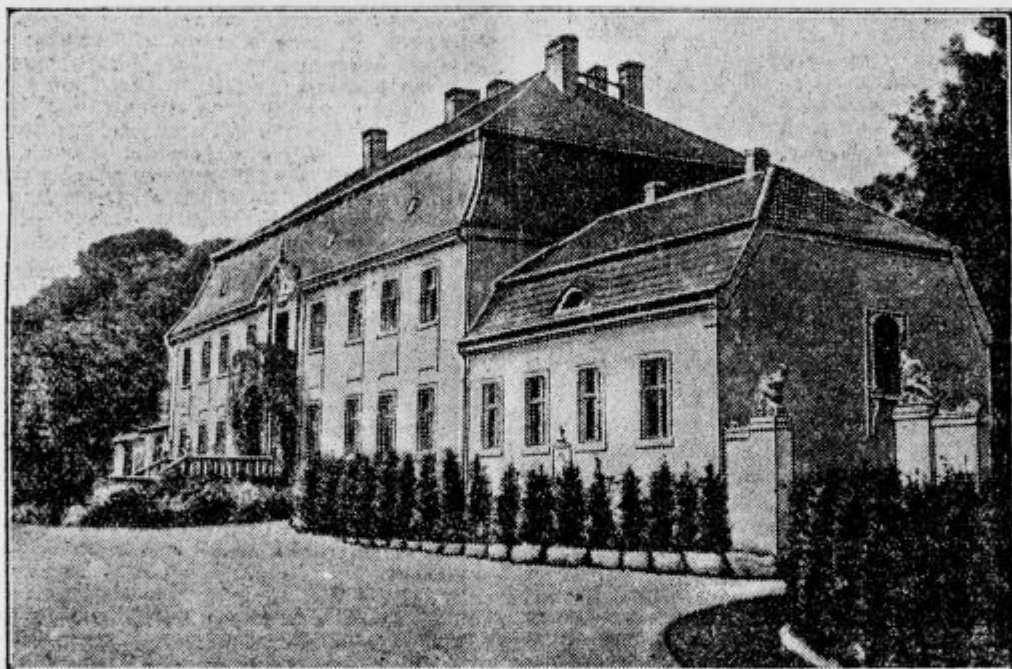
Alfonz XIII. in Primo de Rivera na lovu.

Amerika v vsem tovarna

Filmski igralec Nils Asther pripoveduje: Odkrito priznavam, da sem nameraval zapustiti Ameriko, ker mi ameriški način filmanja ne ugaja. Ne rečem, da bi pri ameriškem filmu ne bilo umetnosti, toda preveč izključno se ozirajo na »zvezde«. Fanatičen delavec sem. Toda predno se lotim dela, moram vedeti, če mi vloga umetniško odgovarja. Vloga, ki je mojemu srcu povsem tuja, odklanjam. Ameriška filmska metoda pa ravno ne dopušča nikake individualne izbire vlog. Angažirani »leading-man« mora igrati vse vloge, katere mu določijo. Navajen sem bil na tesno sodelovanje z režiserjem: sporazumno z njim se mora v rokopisu izboljšati vse, kar se pokaže, da ni dobro. V Ameriki je to z redkimi izjemami izključeno. Vsi vemo, kje je pogreška, a pomagati si nihče od nas ne more. Greta Garbo je zadnjič označila razliko med ameriškim in švedskim filmom: »Ameriški ateljeji so podobni velikim tovarnam. To je mogoče dobro v trgovskem smislu, toda jaz se ne morem navaditi na to. Na Švedskem imamo režiserja, ki nas vse od blizu pozna, tam se dela intimno; iz tega se roje umetniški uspehi.« — Greta Garbo ima popolnoma prav. Če igra človek v Ameriki kot partner kake ženske zvezde, potem posvečuje režiser vso svojo skrb edinole njej, za vas se ne briga in gorje igralcu, ki bi hotel izkoristiti svetlavo ali karkoli drugega v svoj prid na škodo zvezde. Celo vrsto filmov sem sedaj že igral v Ameriki, toda če ne bi bil igral v filmu »Smej se bajazzo« in v »Kozakih«, bi moral reči, da sem zaman trošil čas in delo in bi se kesal, da sem šel v Ameriko.

Znanost in sreča

Ob razdelitvi letošnjih Nobelovih nagrad je predsednik Nobelove ustanove, prof. Schück, v svojem govoru razpravljaj o vprašanju, če je napredek znanosti povečal srečo človeštva.

Sudermannov grad Blankensee pri Berlinu, ki ga je zapustil zvezama nemških pisateljev in dramatikov.

Mnenje Rousseaua (pa tudi Tolstega!) o tem je znano: prosil je Boga za dar nevednosti, nedolžnosti in ubožstva, ki edini prinašajo srečo in ustvarjajo resnične vrednote. Vendar doslej še nimamo toplopera, ki bi kazal slopaje človeške sreče. Eno pa je gotovo: resnično srečo okuša človek, ki zbira duševno bogastvo in ga deli soljudem. Delo samo na sebi osrečuje znanstvenika — ali uspehi njegovega dela osrečujejo tudi druge, je drugo vprašanje. Na vsek način divjak nikdar ne more biti tako globoko nesrečen kakor kulturni človek; kulturno človeštvo je srečnejše, pa tudi nesrečnejše nego naraven človek.

Toda poleg znanosti je še druga pot — pot v dalje, v deželo sanj. To je pot, ki jo utirajo človeštvu pesniki in pisatelji. Po grški mitologiji je bil bog pesništva Apolon, veliki miritelj, ki je s sveto lovorjevo vejico odgnal vse zlo od tistega, ki je prišel v njegovo svetišče in ga obdaril z življenjsko srečnostjo in čutno čistostjo. Ta Apolonova podoba je pač lebdela pred očmi tudi Alfredu Noblu, ko je položil svoj dar znanosti in pesništvu.

Ali je vojna proti samcem upravičena?

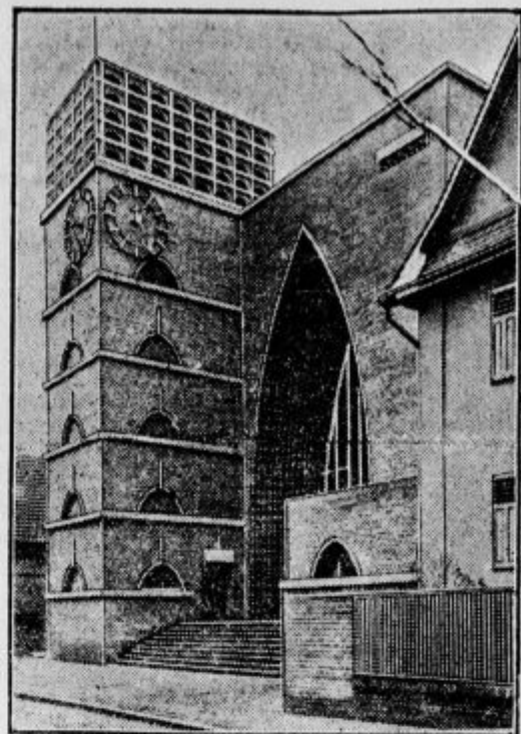
S 1. januarjem 1929 podvoje v Italiji davke na samce. Ob tej priliki objavlja »Berliner Tageblatt« mnenje vseučiliškega profesorja Roberta Michela v Perugiji o tem predmetu. Prof. Michels pravi med drugim:

Med samci, katerih starost bi določil na 25 do 30 let, se dajo ločiti naslednji glavni tipi: Bojazljivi, ki jih je strah pred žensko — morda so imeli kdaj slabe izkušnje — ali morja pred gospodinjstvom ali pred trumo kričajočih otrok, čemur po lasnem mnenju njihovi živeci niso dorasli. — Drugi tip so »leni trebuhi«, ki se jim zdi udobneje imeti posle s »poltujočimi gospicami« ali pa z ženami svojih

prijateljev. — Potem so tu potomci dobrih, a obubožanih družin, ki nikakor ne pridejo na zeleno vejo in si ne upajo prositi za roko dekleta svojega stanu, da bi z njim delila odgovorno življenje (ti podcenjujejo veliko hrepenenje po zakonu in idealizem modernega dekleta). — Svoj tip so načelni, teoretični zanikovalci zakona in »bohemi« iz načela. — Slednjič imamo duševno ali telesno bolne samce, ki se po najtrpkejšem notranjem boju odpovedo zakonu, da ne bi onesrečili žene in poklicali v življenje bednih otrok. — Tako najdemo tedaj med samci vse vrste mož — od npravnajnižje stoječih pa do duševno najvišje organiziranih. Pri vsem tem je splošno davčno obremenjenje samcev pravično. Kajti samec je nasproti oženjenemu človeku v gnetnem zmislu vedno na boljšem. Oče številne družine se mora mnogočemu odpovedati: potovanju, gledališču, koncertom itd.; pravično je, da se tudi samcu naloži neko breme na korist skupnosti in če mogoče zdrave in poštenje med njimi nagne do tega, da se poroče.

Tudi na Poljskem se svita

V prvih dneh novega leta 1929 začno na Poljskem poslovati samostojna delovna sodišča. Kako potrebno je to, se vidi iz naslednjih podatkov: Leta 1925 je ugotovilo delovno nadzorstvo v tovarnah in delavnicah vsega skupaj 44.911 slučajev kršenja zakonov in predpisov. Kaznovanih je bilo zaradi prekoračenja delovnega časa 4537 oseb, zaradi zaposlovanja nedoraslih 3144, zaradi kršenja zdravstvenih predpisov 23.851 oseb. Nekateri slučajji so naravnost katastrofalni. Tako so n. pr. v tomaševski tovarni za umetno gnojilo šele v zadnjem času uvedli zdravstvene zaščitne naprave. V poslednjih treh letih je obolelo tamkaj zaradi zastrupljenja z žveplenim karbonatom 62 delavcev, od teh jih je neozdravljivo zblaznelo 32. Mnogokje še manjka ventilacija, umivalnice, zaščitne maske itd. — Delovnih sporov s štrajki je bilo leta 1926 na Poljskem 560; od tega je bilo političnih štrajkov 1%, zaradi plače 136, zaradi dopustov, delovnega časa itd. 200, zaradi pomanjkanja kopalnic in stanovanj 16 itd. Redna sodišča, ki so doslej razsojala v delovnih zadevah, so kazala večinoma malo razumevanja za socialna vprašanja in so nasproti podjetnikom postopala

Novi av v novem slogu, ki so jo zgradili v vasi Bielsko pri Maiznu. Zuprija šteje piščo 6000 duš.

voznika je ponudila na razpolago svoj avto, neko 19letno dekle je poslalo svojo fotografijo, ki jo kaže v Evini podobi. Z eno besedo — uspeh je bil tako velik, da je postala na stvar pozorna tudi policija, ki je podjetnemu prebrisanu prekrizala njegove izvrstne račune.

V dveh — treh vrstah

Influenca v Severni Ameriki se širi z ogromno naglico. Nad 400.000 bolnikov leži; 379 oseb je doslej umrlo.

Pol milijona dolarjev za heidelberško univerzo je zbral njen častni doktor ameriški poslanik Jacob Gould Schurman. Zbirko je 17. t. m. na slovesen način izročil; ob tej priliki ga je heidelberška mestna občina imenovala za častnega občana.

Zivilske karte je uvedla sovjetska vlada; kruh, meso in druga najvažnejša živila se dobivajo le še proti izkaznici. Pred prodajalnami stoje dolge procesije kakor v svetovni vojni. Vlada pravi, da hoče na ta način preprečiti spekulacijo z živilom.

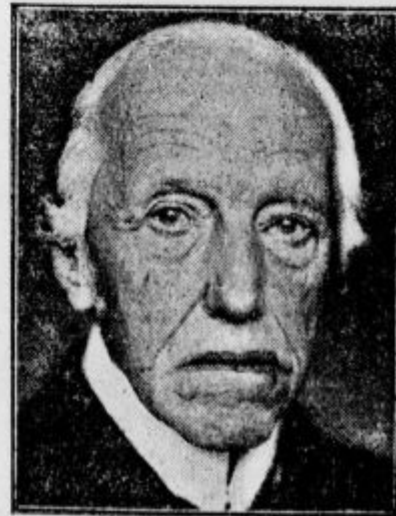
Dordevni in resnični norci zaradi afere »Gazette du Franc«. Poleg bivšega finančnega ministra Klotza je začel igrati blaznost tudi grof de Courville. Resnično pa je zblaznel neki starejši rentnik, ki je pri sleparskem podjetju »Gazette du Franc« izgubil vse premoženje: ustrelil je svojo sestro in sebe.

Pri drsanju so se udrle v Marscho pri Hannovru 4 osebe; ena ženska se je rešila, 3 moški so utonili.

Talleyrand je nekoč napisal članek o vprašanju, če so varnostne carine za domače gospodarstvo koristne ali škodljive. Članek je dal prečitati enemu izmed svojih tajnikov, da bi mu povedal svojo sodbo. »Zelo duhovito,« je rekel tajnik, »zelo izvrstno — samo nazadnje človek ne ve, ali ste za varnostne carine ali ne.« — »Potem je članek dober!« je zadovoljen odvrnil Talleyrand.

Šofer: »Zdi se mi, da sem izrabil pot.« — Profesor raztreseno: »Ali dobro veste, da ga niste doma pozabili?«

Užaljen pes. Na vrtu neke pariške restavracije je sedel gospod in se s svojim psom (skozi trebuh) tako-le pogovarjal: »Kaj boš pa danes jedel?« »Bržlo s pečenim krompirjem.« — »To je predrago zale, moj dragi.« — »Naj bo pa zopet kuhana govedina.« — »Dobro; treba je biti skromen.« — Vsi okoli sedeči gostje so pogovor začudeni poslušali. Neki meščan je pa stopil h gospodu in ga vprašal: »Ali je pes na prodaj?« — »Je, toda drag je. 5000 frankov.« — »Dam 4000, če mi jamčite, da je pes zdrav. V varietetu mi bo kupnino kmalu odslužil.« Kupčija se je sklenila, Parižan je odšel denar. Ko pa je prijel psa za ovratnik, da bi ga odpeljal s seboj, je pes jezno zarenčal: »Čakaj, nehvaležnež, sedaj, ko si me prodal, ne izpregovorim nikdar več besede.«

Prof. dr. Ulrich v. Wilamowitz-Möllendorff, slavni filolog klasičnih jezikov, obhaja 22. t. m. 80. letnico svojega rojstva. Njegovi spisi o Homerju, Platonu, Aristotelu, Pindaru in njegovi grški prevodi spadajo med najboljša dela na tem poprišču.

Tudi črnsko šolstvo koraka

Ameriški vzgojni urad objavlja o razvoju črnskega zasebnega in javnega šolstva v Združenih državah naslednje številke: L. 1916. so našli 31 črnskih višjih šol, ki so imele 2132 učencev in 2.283.000 dolarjev dohodkov. Leta 1927. so pa našli 77 višjih črnskih šol s 13.690 učenci in 8.560.000 dolarjev letnih dohodkov. Vrednost šolskih poslopij je znašala 1916. l. 15.720.000 dolarjev, 1927. leta pa 38.690.000 dolarjev.

Kako se zabavajo Švedi

Na Švedskem je izdalo prebivalstvo v minulemu letu za vstopnice gledališče, kino, na sportne prireditve in druge zabave 34.4 milijonov švedskih kron. Od tega odpade na kinematografe 17.2 milijonov, na gledališče, koncerte in sportne prireditve 10.9 milijonov in na druge zabave 6.2 milijona. Veseliški davek je vrgel lani 4.9 milijone, v vseh 9 letih, odkar ga imajo, pa 46.3 milijonov švedskih kron.

K filmu za vsako ceno

Nekemu pretkancu v Niedereinsiedel pri Rumburgu je zmanjkalo okroglega, kar mu nikakor ni prijalo. Da bi si pomagal iz suše, je napravil imiten načrt. Objavil je v več dnevnikih oglas, v katerem išče do 300 sotrudnikov za film, ki se bo snimal na Severnem Češkem; sprejemajo se osebe vseh stanov, posebno pa mlade gospodične; za posredovanje je treba poslati 10 mark. Oglas je imel sijajen uspeh; en sam dan je došlo 79 ponudb — s posredovalno pristojbino seveda. Premožnejše dame so ponujale celo dvakrat, trikrat višjo pristojbino. Soproga nekega iz-

Za duha in srce

Slovenska religiozna pesem

Vital Vodusek: Pesmi. Ljubljana 1928. Samozaložba. Str. 110. Naj rečejo, kar hočejo, naj se razjedamo sami, kolikor se hočemo, naš čas zori. Iz samote in tiho se je pojavil V. Vodusek in danes imamo pred seboj njegovo celotno duhovno podobno, njegove Pesmi, ki so za obema zbirkami A. Vodnika in za Franceta Vodnika Slov. religiozna lirika najznačilnejši pojav mlajšega pokolenja. Za celoto bi si želel zdaj še Pogačnikovih pesmi, ki bi bile tudi že morale priti.

Vodnikova zbirka obsega štiri poglavja: Sveti Frančišek, Večer, Luč, Božič. Začetek in konec, ki je smotno in vsebinsko religiozen, oklepa sredino, izpoved nove mladine. Pa motil bi se, kdor bi v zunanjih dveh poglavjih iskal objektivne religiozne paragrafe — tudi te pesmi so sama izpoved današnjih dni. Značilni sta zato v Frančiškovem poglavju Molitev (13) in Krizarijeva molitev (27), kjer orel, ves stisnjen v skale svetel pa v njem do neba gor, razpenja peruti in plahuta med nebom in zemljo. Božično poglavje je značilno radi gledanja predmeta — slov. religiozna snov je tu prvič brez ljudske romantike, prav meščansko samosvoja, netipična, do bistva čista, res duhovna in otroško nežna. Najboljša in najznačilnejša je sredina zbirke. Tu je napredek naše lirike, ki prehaja vsaj na predmete, ki so sodobni in se izraz ne obnavlja že tolikokrat uporabljenih novomantičnih rekvizitih ali pa v zverženem simbolizmu. V objektivno preprosto zajetih zgodbah, deloma v baladnem, deloma romančnem tonu, se odgrinja življenje mesta pred nami, ali pa so to asketično resni in močni utripi življenja, ki ga mora premagati in nositi duh. Te pesmi so lepa enota in kažejo, kako prazna je beseda, da iz vere in močnega in razgibanega razmerja do sveta; te pesmi, polne utrjene vere, odkrivajo nove intimne prostore naše poezije in krepke razglede in so brez parafraze in konvencionalnosti. Naj bi imele svoj pravi uspeh!

F. K.

Pred razstavo kiparke Karle Bulovčeve

(Otvoritev v soboto 22. t. m.)

Ako se hočemo približati njeni umetnosti, se nam zdi potrebno pri besedi o nji njenemu času in njeni okolici. Gorenjci, ki so rojeni na Bledu. Rezbarja je tam doma in vse cerkve so okrašene z lesnimi sohami domačih rezbarjev.

Njen neuklonljiv pones, s katerim živi le svoji umetnosti in ne popusti niti za lsa, vkljub vsaj budi, v kateri živi, nam da čutili eno najlepših potez tamošnjih ljudi. Kakor je to ena glavnih črt njene značaja, tako tudi njene umetnosti.

Planine so tam, zlati z viharji se boreče, pa zopet vse čiste in jasne, vedno pa v polnem in močnem življenju. Tako tudi ona, ki nikdar ne ljubi nejasnosti in zamegljenosti, polovičarstva in zlate srede, ampak gre vse njeno delo odločno in brez-
obzirno do cilja, ki ji je v dušo položen.

A pri vsem je v tem življenju nenasvoda skromnost in čistost. Skromnost tega življenja je veličastna, tiha — ko da bi pele planine.

In čisto je to življenje, ker je v trajnem boju in vednih jaslinah.

Vse te močne dramatične vrline so izzorele v njeni umetnosti v opojen sind, čisto naš, slovenski.

Doba pa je velika in tega se ona zaveda, iz te zavesti črpa svojo vero v svoj narod in svoje poslanstvo.

Mi smo je pa veseli, ki jo je Cankar sanjal, a ne učal. Pozdravljena!

Nove publikacije o srbski narodni pesmi

Koncem poletja se je v belgrijskih knjigarniških izloženih oknih pojavila knjiga: Legenda o zidanju Skadra (Prilog za proučevanje narodnih umotvorov). Napisal jo je Svetislav Stefanović, poleg Sime Pandurovića najbolj poznani srbski prevajalec Shakespeara, avtor hladno pisanih studij iz evropske srednjeveške književnosti in lirski pesnik ob enem. Evropa ga pozna po člankih, objavljenih v inozemskih revijah (Romanische Forschungen) in priznava vrednost njegovega knjižnega dela. Odlikuje se v poznavanju patrijarhalne srbske književnosti in narodne pesmi, posebno zato, ker je ko doma v evropski tradicionalni literaturi. Znana je njegova kritika Maretičeve »N-še narodne epike« v »Lectopisu Matice Srpske« (1910) in kasneje v »Vojici« (1927). To najnovejšo studijo (Legenda o zidanju Skadra) je napisal kot uvod v skupno zbirko narodnih pesmi o zidanju Skadra na Bojni, ki bo šele izšla. Povod mu je dal bolgarski prof. Arnaudov z obširno monografijo »Vgrada nova-
etac« (»Sbornik«, 34). Stefanović postavlja postanek motiva zidanja živga človeškega bitja v novo stavbo, da bi bila močnejša in dolgotrajnejša, še v starejšo dobo ko Arnaudov. Motiv sam moremo zaslediti v albanški, grški, bolgarski, romunski (mojster Manojlo), makedonski narodni pesmi kakor tudi v tradicionalni staroangleški, starojugoslovski in starokeltski literaturi. Balkanski narodi so zazidavali navadno žensko bitje (sestro, dekle, najmlajšo snaho). Izjemo dela samo ena skupina srbskih narodnih pesmi, kjer so kot žrtev spominjani otroci (Stoja in Stojan). Stefanović je skušal razčistiti pramezna vprašanja, izbral je med več danimi verzijami in variantami in jih medsebojno primerjal. Cilj mu je bil, da najde kraj in približen čas njihovega nastanka. Mišljenje o grškem in arnautskem poreklu pesmi o zidanju Skadra odklanja in povdarja samostojni postanek srbske verzije. Delo je zanimivo po temi kot po obdelavi in bo služilo kot baza za nadaljnja raziskovanja v to smer.

»Književni Sever« je mlad, iz čistega idealizma osnovan književni časopis in izhaja v Subotici na naši severni z manjšinami posuti meji. Urejuje ga Milivoje V. Knežević. Izredno bogat, svojevrsten, kulturno pomemben in lahko uporabljiv material prinaša. Uvodno mesto zavzema droben esej Philéasa Lesbégue-ja o narodni pesmi, ki daje ne-

kak splošni pregled in pomen narodne pesmi. Sledi članek: »Nova istraživanja narodnih epskih pesama« od profesorja praške univerze in starega našega prijatelja Gerharda Gesemann, ki je lani v Berlinu s pomočjo še nekaterih dvajset gramofonskih plošč napeljal z našimi epskimi narodnimi pesmimi in jih tako ohranil potomcem. Pravi, da je »jugoslovanski ep treba izvesti iz nacionalne izolacije i staviti ga tamo gde mu je mesto u svet-skoj kulturi«. Izredno dobra sta članka Miloša Savkovića: »Narodne pesme kao dokument za socijalni život u srednjem veku« in »Udeo narodne poezije u srpsko-hrvatskom romantizmu«. Povdarja politično in diplomatsko sposobnost Vuka Brankovića, ki ga ima narodna pesem za izdajalca. Savković ni tega mnenja o njegovi moralni krivici. Morda najzanimivejši in najskrebniji članek je dal naš pravi poslanik Branko Lazarević: »Naše najviše vrednosti. Tako je končava: »Naša narodna pesma će ostati za uvek. Vremena su prošla i pro-laze i proći će, ali će ona ostati. Ona je klasična, ona je besmrtna. Ona je videla stvari pravo, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen akcent je visok. Njen ton je pravi. U njoj nema patvorenja ni dukata-benaca. Sve je od istine. Ona je kao zlato, međunar-dna vrednost. Ona, Gorski vijenac, i ljud-ski, i najzobitnije. Ona je prava, ljudska i oz-biljna kao i život. Ona je potpuno život. Njen ak

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više.
Za odgovor znakot! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Služba
za cerkvenika in organi-
sta se takoj odda na Je-
žici pri Ljubljani.

Občinskega tajnika
in organista mesto raz-
pisuje občina Dolenji Lo-
gatec. Nastop z januar-
jem. Reflektanti - le bolj-
še moči - dobe pojasnila
pri občin. uradu v Dol.
Logatcu.

Službe iščejo
Izprašana strežnica
z Dunaja, vestna, išče
primerne mesto k otro-
kom ali bolni osebi v
Sloveniji. - Prijazne po-
nudbe na gděno IRMO,
Beograd - Vlaikovičeva
10, II. nadstr.

Absolvent
5. realke, z znanjem slo-
venščine, srbohrv., nem-
ščine in italijansčine, del-
no francosčine, vešč pi-
sarniških del in lesne
kupčije, išče primerne
službe, tudi na deželi.
Cenji ponudbe na upravo
Slovenca pod »Zanesljiv«
št. 12.392.

Vnajem
Gostilniška kuhinja
dobro ideoča, se da v na-
jem. Osebam le proti
kavciji. Naslov v upravi
Slovenca pod št. 12.464.

Zasluzek
Zastopnike-ce
za prodajo gramofonov in
štampljk sprejme »Orga-
nizaciono odeljenje« Mo-
jstrana.

Prodamo

Koks
suh, 80 Din (100 kg) ved-
no na zalogi. - Mestna
pilnarna.

Dve spalnici
svetlo politirani, iz javor-
jevega lesa, delo zjam-
čeno, solidno izdelano,
postavljeni v Ljubljano na
dom ali najbližjo postajo,
kompletni, prodam po
5000 Din. Ogleda se pri
Josipu Štolfa, mizarstvo,
Krašina, pošta Lukovica.
Ob nedeljah ugodna auto-
zveza od Figovca do Lu-
kovice in nazaj.

Auto Opel
4 sedežen, 4/16 HP, vo-
žen 1500 km, se poceni
proda ali zamenja za mo-
torno kolo. - Naslov v
upravi »Slov.« št. 12.479.

Avto
Krasen, ohranjen, luksuz
avto, ki se lahko spre-
meni v tovorni avto, se
po solidni ceni prodaja.
Vprašati v upravi »Slo-
venca« pod št. 12.487.

Odda se več vagonov
lepo suhega

ZAMANJA
vezanega v dolge butare.
Ponudbe na oglasni odd.
Slovenca pod št. 12.498.

Glasba
Harmonij
dobro ohranjen, kupim. -
Ponudbe na upravo Slov.
pod »Harmonij« 12.492.

Radio
Radio-aparat
več cevnege, kupim. Po-
nudbe na M. Pleterški,
Cerkle ob Krki.

Obrt

Pubasto perje
kg 38 Din. razpošiljam
po povzetju najmanj 5 kg
Izkoristite priliko. do-
kler zaloga traja Imam
tudi beli ruh kg 300 Din
L. Brozović, kem čistio-
na peria. Zagreb. Ulica 82

Mehanična delavnica
za popravila gramofonov,
šivalnih in pisalnih stro-
jev, otroških vozičkov,
koles itd. Lastno emali-
ranje, poniklanje. Pripo-
roča se Justin Gustinčič,
Maribor, Tattenbachova
ulica 14. Nasproti »Na-
rodnega doma«.

Moške boks čevlje
po 180 Din, prodaja Jan-
ko Kos, Ljubljana, »Stan
in dom«.

Važno ob praznikih
za mesto in okolico!
Vino iz lastnih vinogradov
prvovrstno se toči od da-
nes naprej: »Pri Dalma-
tincu« v Spodnji Šiški —
pri stari cerkvi
črno 1 l à 10 Din
bjele 1 l à 12 Din
in pri Podobniku, Vodmat
črno 1 l à 8 Din
bjele 1 l à 10 Din
Special. vina Prošek, Grk
in Dingač po znižanih ce-
nah. Vin. trgov. in gostil.
F. Padovan.

Razno
Skoro popolnoma nova
električna
naprava
(dinamo 8 HP) je takoj
naprodaj. - Poizve se v
podružnici Slov. v Celju.

Vsakovrstno
zlato kupnje
po najvišjih cenah.
CERNE. juvelir, Ljubljana.
Wollova ulica št. 3.

Drva

bukove in hrastove od-
padke od parketov do-
stavlja po nizki ceni na
dom parna žaga
V. SCAGNETTI
v Ljubljani, za
goreniskim kolodvorom

Tvrda A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi natecenje vse vrste
osušeno moko in druge
mlinske izdelke.
Zahteva te cenik

LOV

obč. Zelje, srez Kočevje
se bo oddal v zakup dne
11. januarja 1929 ob 11
dopolodne pri sreskem po-
glavariu v Kočevju, soba
št. 5. kjer se lahko vpo-
gledajo dražbeni pogoji.
Zakupna doba je od 1. fe-
bruarja 1929 do 31. mar-
ca 1934.

Za nakup
božičnih in
novoletnih
dail
se priporoča trgovina
z juvelij, urami zlat-
nino, in srebrnino
Ivan Pakiz, — Ljubljana
Pred Škofijo 15
15% popusta

GILLETTE
REZILA
Super de Lux
zavoj

Napravite „Mu“ veselje do britja

Pristno Gillette-rezilo osvaja pred strahom britja

Gospodom, ki so se doslej pritoževali
radi neugodnosti britja, napravite največje
veselje s primernim zavojčkom pristnih
Gillette-rezil. Silna ostrina Gillettevih rezil
odstrani gladko in naglo najmočnejšo
rast, a koža ostane kljub temu nedo-
tahnjena ter obdrži svojo prijetno svežost.

Super de Luxe-ovoj vsebuje 10 pol. ovojev rezil: 50 rezil.

Pristno Gillette rezilo
GILLETTE SAFETY RAZOR CO.

1906
R.G.A
TRAPEZ

Rusko-švedske
galoše in
snežni čevlji
TRAPEZ
so nenadkriljivi

Božična in novoletna darila

kupite po zelo znižani ceni
pri „Solncu“
Glavni trg 3. CELJE.
Za obilen obisk se priporoča
ALOJZ DROFENIK — CELJE.

Ceni. čitatel em se priporoča o nas'ednie tvrdke

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breg
Elektronikarstvo za vse
in pozna, prodaja in pre-
vija elektronske aparate
mekanizirane avtomatice
Elektropod ete. Ljubljana VI.
Jernejeva c. 4, telef. 325

K. Petenko
trgovina vseh vrst suha
in čevljarskih po re. ščin
Ljubljana Sv. Petra cesta 32

PRISTOL & BRICEL
črkoškarica, Ljubljana
Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 32
Telef. 2908 Ustan. 190

Franc Fučan
krovec
Ljubljana Galjeveca
pri dolni kolodvoru

Ivan Pavlin
izdelovanje in poprav-
ljanje dežnikov
Sazotna ulica 6

Za „Božič“ in „Novo leto“

Najprimernejša darila so: volnene in flori nogavice, rokavice,
triko perlo, puloverji, vestje, žepni robci, naramnice,
kravate, srajce, ovrtniki, ročneterbice, aktovke, dežniki,
toaletna mila športne potrebnosti itd.

Le pri **Josip Petelincu, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Srečno in veselo novo leto 1929

želi
ALOJZ DROFENIK - Celje.

V molitev priporočamo našo nad vse
zvesto
Rozalijo Zupan
ki je 19. dec., previdena s sv. zakra-
mentu, 80 let stara, bogu vdano umrla.
Pogreb bo v petek ob 2 popoldne iz
Soteske št. 4 (Vrčova št. 6).
Ljubljana, dne 20. dec. 1928.
RODBINA KUŠAR.

Zahvala

Ob prebriski izgubi našega nepozabnega, predobrega sina,
brata in strica, gospoda
Franca Šifreria
se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem ter so-
sedom za izraze blagodejnih sočutij, za poklonjene prekrasne
vence in šopke ter vsem, ki so ga v tako izredno velikem
številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izre-
kamo g. dr. Fajdigi za njegovo veliko požrtvovalnost ter častiti
duhovščini za zadnje spremstvo. Najiskrenejša zahvala bodi pa
požarni bratovi iz Zabnice, Kranja, Stražišča, Bitenja, Škofje
Loke, Sv. Duha in Godešič za tako častno spremstvo k zad-
njemu počitku. Hvala tudi gg. pevcem in godbi za ganljive
žalostinke ter g. M. Oblaku za v srce segajoče poslovilne
besede.
Zabnica, dne 20. decembra 1928.
Žalujoči ostali.

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

(The lost world.)
Roman.

»Bojim se,« je rekel in privlekel iz žepa svojo uro, »da sem za nekoliko minut prepozen. Nikakor nisem mislil, moram povedati, ko sem vam izročil to pismo, da ga boste res odprli, ker trdno sem bil namenjen biti pri vas, še preden napoči napovedani rok. Moje nesrečno zakasnitev sta zakrivila deloma nespreten krmar, deloma pa nagajiva sipina, kjer je obsedel parnik. Bojim se, da je imel moj kolega, profesor Summerlee, priliko me obrekovati.«

»Moram povedati, sir,« je rekel lord John z dokaj resnim glasom, »da pomeni vaš prihod za nas znatno olajšanje. Mislim sem že, da je sojen našemu početju predčasni konec. Pa še zdaj mi nikakor ne gre v glavo, čemu vam je bilo treba tako čudno postopati.«

Namesto odgovora je vstopil profesor Challenger v jedilnico, stisnil roko meni in lordu Johnu, se je žaljivo vladno priklonil profesorju Summerleeju in se zrušil v slamnati naslanjač, ki je zaškripal in se zazibal pod njegovo težo.

»Ali ste že pripravljene na pot?« je vprašal.

»Lahko odrinemo kar jutri.«

»Naj bo. Zdaj ne potrebujete zemljevidov, ker se vam nudi neprecenljiva ugodnost — moje osebno vodstvo. Od kraja sem že sklenil prevzeti vodilno

vlogo pri tem potovanju. Pritrđiti mi seveda morate, da bi tudi najboljši zemljevid ne bil v stanu, nadomestiti mojega lastnega duha in mojih nasvetov. Kar se tiče one zvijače, katere sem se napram vam poslužil s tem pismom, je razlog jako preprost: če bi vam zaupal svoje namene, bi me prosili, naj odpotujem z vami, pa bi se moral braniti tega neugodnega nadlegovanja.«

»Jaz vas že ne bi s tem nadlegoval, sir!« je pripomnil iskreno vmes profesor Summerlee, »Nikakor ne, če bi se mi le nudila prilika, da bi se mogel poslužiti druge oceanske ladje.«

Challenger ga je zaničevalno zavrnil s kretnjo svoje debele kocinaste roke.

»Vaš razum bo pritrđil, prepričan sem, mojim razlogom pa vam dokazal, da sem storil najboljšo, ker sem potoval sam in sem se tu prikazal šele v onem trenutku, ko je postala moja navzočnost neobhodno potrebna. Zdaj je napočil ta trenutek. Pod dobrim vodstvom ste. Ne morete več zgrediti poti k svojemu cilju. Z današnjim dnem prevzamem vodstvo na tem potovanju in vas prosim, dovršite še nocoj vse priprave, da odrinemo lahko jutri zgodaj. Moč čas je dragocen, in isto velja, dasi v manjši meri, nedvomno tudi za vas. Zato vam predlagam, da pohitimo kakor le mogoče, dokler vam ne pokažem ono, kar ste prišli ogledat.«

Izkazalo se je, da je že naiel lord John Roxton veliko motorno barko »Esmeraldo«, ki naj bi peljala po reki navzgor. Podnebje nam nič ni bilo na poti pri določitvi časa za potovanje, ker imamo v teh krajih enako poletje in pozimi od 25 do 33 stopinj toplote

po Celziju, ne da bi se občutila posebna razlika v vročini. Zato pa je drugače z vremenom: od decembra do majnika traja deževna doba in reka polagoma narašča v tem času skoro za 40 čevljev nad navadno višino. Takrat poplavi obrežje, vsi velike mlake v brezmejni puščavi in tako nastaja razsežno področje, katero imenujejo domačini Gapo in katero je premočvirnato za pešce ter preplitvo za čolne. Junija prične voda upadati in je oktobra ter novembra najbolj nizka. Naše potovanje se je torej vršilo ob suhi dobi, ko je velika Amazonka s svojimi pritoki v več ali manj normalnem stanju.

Tok ni posebno močan, ker znaša padec kvečjemu osem palcev na miljo. Nobena reka ni bolj pripravna za plovitbo: ob njej namreč prevlada jugovzhodni veter tako, da lahko potujejo jadralnice stalno in brez presledkov do perujske meje, dočim jih nese navzdol kar voda sama. Toda »Esmeraldin« izvrstni motor nas je itak rešil vsake odvisnosti in prišli smo tako hitro naprej, kot da bi jadrali po stoječem jezeru. Tri dni smo potovali proti severozapadu po reki, in je bila še tu, skoro tisoč milj daleč od ustja, tako veličastno široka, da sta se videla s srede bregova samo kakor senči daleč na obzorju. Na četrti dan po našem odhodu iz Manaosa smo zavili v neki pritok, ki je bil ob ustju le malo ožji kakor Amazonka sama. Potem pa se je hitro zožil in dva dneva pozneje smo prišli do indijske vasi, kjer je odredil profesor, naj se izkrcamo. Da bi lahko poslali »Esmeraldo« nazaj v Manaos. Pojasnil nam je, da pridejo kmalu pragovi, kjer ne bi barka ničesar opravila.

(Nadaljevanje.)